

Wat doe ik hier?

Alpha - Prisons & levensvragen

HOE IN DETENTIE DE VRAGEN LEVEN

Auteur: KEES DE BRUIJN
STUDENT GODSDienst Pastoraal Werk

OPDRACHTGEVER: MARTIN VAN HEMERT
JUSTITIEPREDIKANT JUSTITIEEL COMPLEX ZAAANSTAD

BEGELEIDER: HANNEKE DE PATER – BAKKER
DOCENT CHRISTELIJKE HOGESCHOOL EDE

BIJLAGEN

Bijlagen

A. Interview opzet (oud) deelnemers Alpha - Prisons.....	3
B. Interview opzet GV-ers & cursus begeleiders Alpha - Prisons	7
C. Issues & (levens)vragen vanuit gespreksgroepen.....	8
D. Gespreksverslag Geestelijke Verzorging – PI Dordrecht.....	11
E. Gespreksverslag Geestelijke Verzorging – PI de IJssel	14
F. Gespreksverslag Deelnemer 1 - PI Dordrecht.....	16
G. Gespreksverslag Deelnemer 2 - PI Dordrecht.....	19
H. Gespreksverslag Deelnemer 3 - PI Dordrecht.....	21
I. Gespreksverslag Deelnemer 4 - PI Dordrecht.....	23
J. Gespreksverslag Deelnemer 5 - PI de IJssel	25
K. Gespreksverslag Deelnemer 6 - PI de IJssel	28
L. Gespreksverslag Deelnemer 7 - PI de IJssel	31
M. Gespreksverslag Cursus Begeleider Alpha – Prisons – PI Dordrecht.....	34
N. Gespreksverslag Cursus Begeleider Alpha – Prisons – JC Zaanstad	37
O. Gespreksverslag Cursus Begeleider Alpha – Vrijwilliger PI de IJssel	40
P. Project Atlas ti	43
Q. Quotaties & codes.....	47

Bijlage A

Interview opzet (oud) deelnemers Alpha - Prisons

INTRODUCTIE

- Voorstellen & open geïnformeerde toestemming vragen.
'Ik doe onderzoek naar de invulling van Geestelijke Verzorging (GV) in de PI.
Dat is gericht op de Alpha - Prisons, waarvan u oud deelnemer bent.
Vindt u het goed dat uw gegevens gebruikt worden; dat zal anoniem gebeuren.

- Waardering voor medewerking aan interview.
- Doel interview en opbouw vertellen.

Kader: de GV wil goed aandacht besteden aan geestelijke verzorging van gedetineerden. Men wil gedetineerden niet alleen geestelijk voeden in vieringen en (ambulante) gesprekken, maar ook helpen om kennis en andere inzichten een plaats te geven in het persoonlijk (geloofs)leven en relatie tot God. Dit gebeurt onder andere via Alpha - Prisons.

In opdracht van de GV wil ik op zoek gaan naar de aandacht voor levensvragen van gedetineerden. In dat kader vraag ik naar ervaringen van gedetineerden, maar ook naar die van cursusleiders en GV-ers. De centrale vraagstelling is: "Wat is de relatie tussen de Alpha - Prisons cursus en de levensvragen bij gedetineerden van de PI Dordrecht en PI de IJssel en in hoeverre worden deze vragen behandeld?". Daarbij komen onderwerpen aan de orde zoals: hoe is men begonnen met Alpha - Prisons (motivatie), welke invloeden en ontwikkelingen zijn er tot nu toe geweest (ervaringen), hoe is men daarmee om gegaan (effecten) en waar kunnen verbeteringen plaatsvinden (aanbevelingen).

Praktische info: het interview zal ongeveer 45 minuten duren. Alle informatie wordt vertrouwelijk behandeld en anoniem verwerkt. Ik gebruik de interviews om zicht te krijgen op wat er op het gebied van geestelijke vorming gebeurt, gedurende de cursus, met een focus op persoonlijke levensvragen¹. Wie ben ik, waar hoor ik bij en waar ga ik heen.

Optioneel: Toestemming vragen om interview op te nemen, mits dat technisch mogelijk is.

Toelichting: in de interviews met oud-cursisten vermijd ik abstracte termen, waar ze misschien nooit over nagedacht hebben. Dus geen vragen als 'wat heeft bijgedragen aan uw spirituele vorming?'. Vragen naar de ontwikkeling van hun geloofsleven in hun levensverhaal roepen waarschijnlijk meer herkenning en associaties op.

In zijn algemeenheid wil ik via de interviews goed zicht krijgen op;

1. Het proces; hoe werven ze deelnemers? Hoe wordt dat ervaren? Waarom meldt iemand zich aan? Wat is dan de geloofssituatie?
2. De inhoud; welke vragen komen aan bod? Welke (werk)vormen worden gehanteerd? Hoe wordt dat ervaren? Wat betekent dat voor de geloofssituatie?

¹ Volgens Geisler en Turek zijn de vijf belangrijkste vragen in het leven: waar komen we vandaan, wie zijn we, waarom zijn we hier, hoe moeten we leven en waar gaan we naartoe?

3. Het effect; wat heeft de cursus met iemand gedaan? Wat is er veranderd? Welke vragen spelen er nu nog? Hoe zou het ergens beter of anders kunnen?

TOPICS

1. Persoonlijke achtergrond

Aandachtspunten:

- leeftijd
- socialisatie: letten op 'opgroei-milieu', hoe werd er met het geloof omgegaan?
- eerdere opleiding(en)
- woonsituatie
- verbinding kerkelijke gemeente
- andere netwerken (studentenvereniging, jeugdvereniging)

Verantwoording: Deze aspecten hebben invloed op spirituele vorming en identiteitsvorming. De situatie van detentie brengt vaak veel verandering ('switch') met zich mee.

2. Motivatie voor de cursus

Aandachtspunten:

- waarom aan Alpha- Prisons begonnen
- doel
- ontwikkeling motivatie gedurende de cursus

Verantwoording: Uit ervaringen in de praktijk blijkt dat gedetineerden verschillende motivatie hebben; een verandering in het detentiepatroon, nieuwe sociale binding, belangrijke levensvragen of een spirituele ervaring. Buiten een inrichting komt affectieve betrokkenheid bij een geloofsgemeenschap vaak op de eerste plaats, gevolgd door instrumentele en morele toewijding.

3. Geloofsontwikkeling gedurende detentie

Aandachtspunten:

- omschrijving geloof bij start detentie
- vergelijking met hoe het nu is
- invloed van evt. psychische problemen

Verantwoording: Veranderingen tijdens detentie kunnen overweldigend zijn. Er is veelal sprake van een crisis en het levensverhaal krijgt een andere wending. GV weet zich geplaagd voor extra uitdagingen zoals verhoogde aandacht, (theologisch) kritische distantie, zoektocht naar antwoorden op levensvragen en houvast voor het dagelijkse leven in detentie. Verschillende gedetineerden ervaren moeite om het intellectuele met hun persoonlijk geloofsleven te verbinden en verschillenden kampen met psychische problemen, bijvoorbeeld depressie en angsten. Dit alles heeft mede invloed op de spirituele ontwikkeling.

4. Rol van de cursus in de spirituele vorming / geloofsleven en levensvragen

Aandachtspunten:

- wat in de cursus heeft bijgedragen aan spirituele vorming? (cursusleiding, specifieke onderdelen, medegegedetineerden, etc.)
- aandacht voor detentie, groepsbesprekingen, gemeenschap: wat heeft het meeste bijgedragen aan spirituele vorming en antwoorden op levensvragen?
- welke invloed had het persoonlijk geloof in de besprekingen / deelname / contacten op de afdeling?

Verantwoording: Verschillende facetten kunnen hierbij een rol spelen: persoonlijke aandacht, de rol van cursusleider(s), specifieke onderwerpen, literatuur, medecursisten en nabespreking. Ik wil in de interviews specifiek aandacht besteden aan het omgaan met geweld, persoonlijke crises en eigen identiteit.

5. Invloeden van buiten de cursus op het geloofsleven en levensvragen

Aandachtspunten

- invloed mede-kerkgangers / bezoek
- invloed evt. groepsbesprekingen
- invloed van contacten op de afdeling (celmaat / PIW / bezoek)

Verantwoording: Uit onderzoek blijkt dat geloofsontwikkeling beïnvloed wordt door factoren buiten de opleiding. Naast eigen geloofsbeleving zijn dat bijvoorbeeld anderen op de afdeling, mentor-PIW-ers of bezoek van familie en vrienden.

6. Eigen bijdrage aan spirituele vorming en levensvragen

Aandachtspunten: wat ondernemen deelnemers zelf om te werken aan hun spirituele vorming? Bijv. via andere geestelijke disciplines, bepaalde rituelen of meditatie.

Verantwoording: Wat brengt een gedetineerde in de nabijheid van God, waar God zijn vormende werk kan doen.

7. Wat zijn de jongste ontwikkelingen op het gebied van spirituele vorming en levensvragen

Aandachtspunten: wat is de huidige stand van zaken en wat is het effect van de cursus?

- hoe heeft men de cursus destijds geëvalueerd
- hoe kijkt men nu terug op de cursus
- in hoeverre is men nog (steeds) op zoek naar antwoorden (op levensvragen)
- zijn er aanbevelingen en verbeterpunten voor de invulling van GV

Verantwoording: Hoe gaat men om met het geleerde en op welk gebied kunnen verbeteringen plaatsvinden.

Het uitgangspunt is de actuele situatie van de deelnemer in detentie, waarbij hij zijn (levens)verhaal vertelt in eigen woorden. Daarna worden de gegevens geïnterpreteerd tegen de achtergrond van de deelvragen. Optioneel worden de gegevens geïnterpreteerd tegen de achtergrond van het diagnostische 7x7 model van Fitchet, zoals wordt gebruikt in het UMC St. Radboud te Nijmegen:

1. Zingeving: heeft betrekking op de levensovertuiging die iemand heeft en welke betekenis deze kunnen hebben in het licht van de problemen die iemand doormaakt. (diverse topics)
2. Levensdoelen en waarden: heeft betrekking op de levensopdracht, de gevoelde plichten en verantwoordelijkheden van een mens. (m.n. topic 2; motivatie voor de cursus)
3. Ervaringen en emoties: verwijst naar de existentiële en religieuze ervaringen die iemand in de loop van zijn leven heeft meegemaakt en naar de emoties die deze ervaringen hebben opgeroepen. (m.n. topic 3; geloofsontwikkeling in detentie)
4. Moed en groei: de wijze waarop iemand zich verhoudt tot nieuwe levenservaringen en over de mogelijkheid of bereidheid daarin te willen groeien. (m.n. topic 4; rol, bijdrage van de cursus)
5. Rituelen en gebruiken: betreft religieuze uitdrukkingsvormen, bijv. lezen van spirituele boeken, gebed, deelname aan rituelen. (m.n. topic 6; eigen bijdrage aan spirituele vorming)
6. Relaties en betekenisvolle verbanden: stelt de vraag met wie iemand zijn of haar geloof deelt. (m.n. topic 5; invloeden van buiten de cursus)
7. Inspiratiebronnen: heeft betrekking op vertrouwenspersonen in heden of verleden, putten van steun uit bepaalde geschriften. (diverse topics)

Bijlage B

Interview opzet GV-ers & cursus begeleiders Alpha - Prisons

INTRODUCTIE

- Voorstellen
- Waardering voor medewerking aan interview
- Doel interview en opbouw vertellen.

Kader: de GV heeft de wens om goed aandacht te besteden aan geestelijke verzorging van gedetineerden. Men wil gedetineerden niet alleen geestelijk voeden in vieringen en gesprekken, maar ook helpen om kennis en andere inzichten een plaats te geven in het persoonlijk (geloofs)leven en relatie tot God. Via Alpha - Prisons wordt daar aan gewerkt.

Ik wil op zoek gaan naar hoe daarin de aandacht is voor levensvragen van gedetineerden. Door interviews met cursusleiders en GV-ers wil ik zicht krijgen op de thema's, vragen en aandacht voor spirituele vorming, geestelijke vragen en levensvragen die naar boven komen bij gedetineerden en tijdens de cursus.

VRAGEN

De vragen die ik wil stellen zijn gebaseerd op eerder onderzoek en inzichten van Verboom en Alpha. Daarnaast heb ik gekeken naar welke topics in levensverhalen van gedetineerden terugkomen.

1. Aan GV-ers / cursus begeleiders: wat kenmerkt het geloof van gedetineerden als ze starten met Alpha -Prisons?
2. Hoe verloopt het proces van werven? En dat van leiding geven?
3. Met wat voor motivatie komen gedetineerden binnen?
4. Hoe is de inhoud / het programma van de cursus opgebouwd?
5. Met welke (levens)vragen komen ze binnen en hoe wordt daarmee omgegaan?
6. Wat valt op aan het geloof van de deelnemers gedurende de cursus? (veranderingen; vragen; problemen; groei; mate van exploratie/binding)
7. Hoe wordt de cursus geëvalueerd?
8. Waar liggen knelpunten/moeilijkheden als het gaat om de integratie van het geleerde met hun persoonlijk geloofsleven en hun omgeving?
9. Hoe denk je over het instrument Alpha – Prisons in relatie tot (levens)vragen van gedetineerden?
10. Wat helpt hen om de cursus met hun persoonlijk geloofsleven te integreren?
11. Op welke manier krijgt de cursus een vervolg, aanvulling of verdieping?

Aanvullend: Vraag naar mogelijke tips tot verbetering, veranderingen, inspiratiebron(nen) etc.

Bijlage C

Issues & (levens)vragen vanuit gespreksgroepen

Het Justitiepastoraat heeft een meerledig aanbod; kerkdiensten, individuele en groepsgesprekken met daarbij behorende ambtelijke handelingen. In de praktijk kunnen de verschillende onderdelen elkaar over en weer aanvullen. In dat verband spreekt men van integraal pastoraat². Gedetineerden kunnen zich op grond van eigen keus aansluiten en gebruik maken van alle door de geestelijk verzorger aangeboden activiteiten. De gespreksgroepen bieden veel mogelijkheden om met gedetineerden in gesprek te komen over wat hen bezighoudt. Uit onderzoek³ blijkt dat geestelijke verzorgers het bij hun taak erg belangrijk vinden om te werken aan het verhelderen van levensvragen van gedetineerden.

Tijdens een praktijkstage van 26 weken in 2017 heb ik wekelijks gespreksgroepen bijgewoond bij verschillende afdelingen. Binnen de vertrouwelijkheid van de groepen werden door gedetineerden erg uiteenlopende vragen en issues gedeeld en besproken. Hierna volgt een opsomming van specifieke vragen en issues die ik noteerde in verschillende verslagen. Dit geeft een weergave van wat er zoal binnen de groepen bij de geestelijke verzorger gedeeld wordt. De betreffende issues en vragen heb ik geïnterpreteerd tegen de achtergrond van het diagnostische 7x7 model van Fitchett om te komen tot een rubricering in hoofddelen.

Zingeving:

Heeft betrekking op de levensovertuiging die iemand heeft en welke betekenis deze kunnen hebben in het licht van de problemen die iemand doormaakt.

- Als ik één dag God zou zijn... Ja, wat dan?
- Wat heeft het voor zin. Doop, zegenen etc. Vergeving telt toch pas boven...
- Wanneer komt nou dat koninkrijk van God?
- Bestaat God wel?
- Wat is er na de dood?
- God houdt van mensen in de gevangenis.
- Wat is het Godsbeeld van een Rastafari-christen? En van een zigeuner-christen?
- Wat is dat: 'verlossen' ?
- Dat ze Jezus allemaal gingen verlaten was niet vreemd. Het was voorspeld dus gebeurt het gewoon.
- Iemand laten gaan is ook liefde. (over echtscheiding)
- Wie en wat moet ik geloven over de eindtijd?

² Protestants Justitiepastoraat in de inrichtingen van justitie "Bewogen, bezield, professioneel" pag. 15 (2003) beleidsnota

³ KASKI beleidsonderzoek naar godsdienst en levensbeschouwing: Geestelijke verzorging in justitiële inrichtingen Een onderzoek bij directeurs, geestelijk verzorgers en ingeslotenen in het gevangeniswezen, jeugdinrichtingen en tbs-klinieken, Nijmegen 2003.

Levensdoelen en waarden:

Heeft betrekking op de levensopdracht, de gevoelde plichten en verantwoordelijkheden van een mens.

- Waarom mag ik hier niet gewoon wiet kweken voor eigen gebruik?
- Waarom ga je naar de kerk en niet naar een ander programmadeel?
- Spuiten of trainen voor je spieren?
- Wel of niet eerlijk zijn tegen justitie? Meewerken aan je zaak bij slechte rechters?
- Een boom met rotte vruchten? De invloed van een kleine worm...
- De meetlatten veranderen steeds. Eerst mag je 100 km. dan maar 80... hoe lang blijf jij nog 100 rijden? Tot je aangehouden wordt? Waarom is het 80 geworden?
- Buiten ga ik weer door de omstandigheden gevoed worden. Mezelf aan de grond brengen door de adrenaline om net niet gepakt te worden. Op zoek naar de kick... Hoger kan je niet gaan.
- Hoe ga ik er mee om als christen als ze me bedreigen, intimideren? Bijv. het 'lenen' van telefoonkaarten; zonder terug te geven....
- Tot hoever moet je pesten accepteren? Geweld?
- Waarom ben ik hier beland? Wat heeft dit mij te zeggen?
- Hoe ga ik om met (bedreiging met) geweld en agressie tijdens mijn detentie?

Ervaringen en emoties:

Verwijst naar de existentiële en religieuze ervaringen die iemand in de loop van zijn leven heeft meegemaakt en naar de emoties die deze ervaringen hebben opgeroepen.

- Hier tot inkeer komen, mediteren. Bidden maakt rustig.
- We hebben hierbinnen wel tijd om te luisteren; ik word weer terug bij geloof gebracht.
- Lager dan hier kan je niet zakken. Dit is de ondergrens.
- X: ik wil graag vertrouwen geven, open zijn.
- Y: Je moet hier altijd achterdochtig blijven.
- Binnen kan je bezinnen op het leven; buiten komt verleiding weer op je af....
- Lager dan de PI kan je niet zinken.
- Welke zaak maakt het verschil? (over cassatieverzoeken, onrechtvaardige rechters)
- Waarom word ik gepakt? De ander deed veel meer! (over onrechtgevoelens)
- Ga ik 'dubbel branden' op de oordeelsdag?

Moed en groei:

De wijze waarop iemand zich verhoudt tot nieuwe levenservaringen en over de mogelijkheid of bereidheid daarin te willen groeien.

- Durf jij op slippers te lopen? (over kwetsbaar zijn)
- Straks buiten; dan telt toch alleen bling bling? (over status)
- OK; overwin het kwade door het goede (Romeinen 12). Hoe?
- Bedenken, keuzes maken... makkelijk is echt moeilijk.
- De moeite is het makkelijke te laten als je buiten bent.
- In hoeverre moet ik eerlijk zijn? over mijn delict, over een gat in mijn CV ...

Rituelen en gebruiken:

Betreft religieuze uitdrukkingen, bijv. lezen van spirituele boeken, gebed, deelname aan rituelen.

- Vanwaar komen die verschillen in tradities? In rituelen? Symbolen? Gebeden?
- Hoe zit het met exorcisme, Winti, Voodoo, leven na de dood en 'dubbel branden'?

Relaties en betekenisvolle verbanden:

Stelt de vraag met wie iemand zijn of haar geloof deelt.

- [geen]

Inspiratiebronnen:

Heeft betrekking op vertrouwenspersonen in heden of verleden, putten van steun uit bepaalde geschriften.

- Waarom zijn er geen profeten meer?
- Waar hoor je de stem van God?
- Waarom kiest God van die moeilijke wegen, bijv. op die berg met Mozes?
- OK, Jezus kon wonderen doen. Maar waarom rijdt hij dan op een ezel?
- God straft rechtstreeks en werkt via mensen; de junk die waarschuwt 'ga niet gebruiken!'
- Wie is Jezus voor jou? Wanneer ben je tevreden?
- Wat is echt de houding van Jezus? "Kom maar" of "Kom maar op..."?

Bij het indelen naar het Fitchet model zoals wordt gebruikt in het UMC St. Radboud, valt me op dat in de gespreksgroepen weinig of niet wordt gesproken over met wie iemand zijn of haar geloof deelt. In individuele gesprekken blijken relaties en betekenisvolle verbanden echter wel vaak een moeite en gespreksonderwerp te zijn. Naast de gespreksgroepen is er medio 2017 in PI de IJssel nog een pilotproject uitgevoerd met een zogenoemde Leesgroep. Bij de groepsevaluatie⁴ bleken nog enkele specifieke vragen en issues te leven in relatie tot de context van detentie en 'manier van straffen', waarvan ook enkele in verband met 'betekenisvolle verbanden'. Voor de beeldvorming:

- (Zingeving:) Wat wil men in detentie met je geloof, met je geest....hoe wil men daarvoor zorgen?
- (Levensdoel en waarden:) Hoe kun je vanuit detentie iets betekenen voor de maatschappij?
- (Ervaring en emotie:) Waar blijft je gevoel in detentie; als je als een robot behandeld wordt?
- (Ervaring en emotie:) De geestelijke verzorging is je enige steun en houvast.
- (Relaties en verbanden:) Ieder mens wil bereikt worden. Maar er zijn in de PI veel verschillende groepen, gangs met alles wat er leeft en speelt.
- (Relaties en verbanden:) Er is in de PI vergelding en opvoeding, maar dat is nog geen resocialisatie!

⁴ Zie: Stageverslag PIV 25. Voor de individuele evaluatie en concluderende stellingen, zie de uitgebreide rapportage: PILOT LEESGROEP PI DE IJSEL | 2017, Rapport van ervaringen met een leesgroep in een penitentiaire inrichting.

Bijlage D

Gespreksverslag Geestelijke Verzorging – PI Dordrecht

Informatie vooraf: gedurende mijn praktijkstage, het eerste halfjaar van 2017, heb ik ds. Jan K., de protestantse GV-er verschillende keren ontmoet en gesproken. Pastoor Ron C., de rooms-katholieke GV-er, heb ik als nazorgvrijwilliger sinds 2015, enkele keren ontmoet en gesproken. Overigens spraken we niet eerder over Alpha – Prisons. We vonden het goed om elkaar nu weer te ontmoeten. In eerste instantie heb ik het interview met Jan K. gehouden; aan het einde daarvan spraken we kort nog even gedrieën.

[verdere kennismaking, toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

1. Ja, dat is wel een goeie vraag; of ze [deelnemers] in de Alpha cursus het antwoord vinden op de echte vragen die ze bezig houden...
2. Je hebt al gesproken met [naam deelnemer] begrijp ik; dat was wel een heel bijzondere cursist. En wel een uitzondering. Alpha heeft op hem wel een groot effect gehad. Hij had eerst met de pandit gesproken, maar hij zocht erg naar rust. Dat kwam op een bepaald moment bij de cursus. Hij heeft die samen met [naam] gedaan en daarna ging hij stralend en rustig door de PI! Per [datum] gaat hij inderdaad naar half open kamp en dan terug in ZBBI.
3. Hoe dan verder? Dordrecht kent geen kerken met stip. In het verleden ben ik begonnen met 'City-pastoraat' en een werkgroep justitiepastoraat. In de praktijk blijkt dat gemeenten het justitiepastoraat niet in beeld hebben. Je moet jezelf echt laten zien. Net als in Krimpen is hier wel een samenwerkingsverband van kerken.
4. Ik vind de verbinding met kerken erg belangrijk. Destijds ben ik via de synode nog verbonden aan Justitie en daarmee klaar; dan ook landelijk inzetbaar. Maar voor mij, ik zelf zoek de verbinding met de kerkelijke gemeente [PKN] waar de PI ook onder valt.
5. Over de Alpha; binnenkort is er een vrijwilligersavond over Alpha – Prisons. Daarbij komt Helmine P., directielid van Alpha en zij komt een presentatie houden. Jij bent zeker welkom; je moet er gewoon bij zijn. Per [datum] gaat er een nieuwe Alpha starten en dan voor 8 weken, in plaats van eerder 10.
6. Voor Dordt ben ik de coördinator van de Alpha, zoals Ron dat is voor de SOS cursus. Die cursus is van Gevangenzorg.
7. Na volgende week gaan we dus weer beginnen met Alpha en normaal doen we dat met 4 vrijwilligers en dan 10 keer achter elkaar. We gaan nu naar 8 keer en dat heeft te maken met de sterke wisseling die we zien door overplaatsingen en dergelijke. Vooral bij HVB. In de praktijk waren er de laatste keer 12 aanmeldingen en maar 4 of 5 hebben het afgerond. Dat is ook het advies van Helmine; naar 8 keer gaan.
8. Het inhoudelijk programma? Eerlijkgezegd worden ze soms behandeld als een watje. Het lesprogramma is wel erg dogmatisch. De eerste les is fantastisch: "Is er meer?" Daar zit ook een zoekelement in.

9. In Krimpen zijn ze gestopt. De portefeuillehouder vond de cursus ook te specifiek. Destijds in Scheveningen heb ik de cursus zelf afgehouden. Het leek me daar niet de goeie plek om deze cursus te geven. Veel psychiatrische patiënten en labiel. In Dordt bestond het al toen ik kwam en zo ben ik erin gerold. Hier is het altijd oecumenisch geweest. Ron en ik wonen afwisselend een middag bij. We stellen ons daarbij wel erg terughoudend op. Verder wordt het lesprogramma gewoon gevolgd. Ron is daar wel wat kritischer op dan ik.
10. Als ik naar de gedetineerden kijk? Lastig... Die filmpjes van Nicky Gumble, allemaal grote verhalen... prachtig... [nadenkend] ze proberen ervan een 'gesloten systeem' te maken. De eerste lessen, de eerste is mooi, foto's delen met elkaar. Wat is dat voor jou? Dan meteen in de tweede les: Wie is Jezus? En in de derde: Waarom? Voor onze zonden. En dat is dan meteen de oplossing.
11. Wat mij betreft gaat het geheim er dan uit. Ik zou liever werken met de geloofsbelijdenis. Het geheim zit in de incarnatie en de liefde van God de Vader. Dus beginnen met: ik geloof etc. ... Dat geeft meer ruimte, meer uitleg. Het geloof wil dat je gaat zien; zien op Jezus.
12. De geloofsbelijdenis komt ook al vrij snel bij Jezus? De opzet kan ook anders. Meer jaloers maken, meer zoeken naar het geheim. Nu is het te makkelijk. De vragen die ze [deelnemers] bijvoorbeeld hebben aan de vrijwilligers, wat ze soms uitproberen.....
13. Ik vind het wat lastig te duiden, je houdt je of aan de handleiding, of je gaat vanuit je eigen leven.
14. Er zijn bijvoorbeeld twee oudere dames waarvan een in het verleden met een evangelisatie bus langs houseparty's ging en daarbij een juffrouw. Die is weer erg zondagschoolachtig. Ze heeft niet met de voeten in klei gestaan. Ze kennen het binnenleven niet. Het zijn boeven. Een boef is niet anders dan een mens, maar 'vergeving van zonden' gaat over de hoofden heen. Boeven zijn mannen met een beschadigd verleden, met een dossier. Het is allemaal niet zo simpel...
15. De missionaire insteek van de gewone Alpha is hier niet de bedoeling, maar meer wat weet je van je geloof. De werving gaat via een A4-tje waar de lessen op staan met de data. Daarbij staat dan als opmerking: 'Heb je zin om na te denken over de inhoud van het christendom? Welkom!' Het is arbeid doorbrekend en de werkmeester geeft toestemming of het kan. Net als de cursus filosofie van de humanist of mindfulness van de boeddhist.
16. Afhakers? Ja, ze haken af, maar ze engageren zich wel. De redenen van afhaken zijn allerlei redenen. Bijvoorbeeld te veel problemen, privé problemen, veel te snoepen en te eten maar er niets aan vinden, opwekkingsliederen die dan alleen door 3 vrijwilligers gezonden worden die ze zelf niet helemaal kunnen.... Ik heb wel eens gevraagd of ze dat anders kunnen doen; iets met Sunday Reggae, met iets meer enthousiasme
17. De mannen vinden het soms lastig tegelijk te luisteren en te leren. Veel gaan de cursus gever bevragen of dat ze raar is als je gelooft, dat ze niet geloven of dat ze christenen onderuit halen. Ze beginnen dan hele verhalen over allerlei conspiracy theories, complotten rondom Nicky Gumble.
18. Ze moeten eigenlijk gewoon strak les geven. Er is nu te weinig ruimte voor de echte vragen. Welke dat zijn? Nou net als [naam deelnemer] 'Waarom ben ik hier?' Vragen over hun delict, over verslaving, over gebruik, over waar en niet waar. En zoals 'Waarom luistert God niet naar mij? Ik ben zo vaak aan het bidden? Over de crisis van dat moment. Er is voldoende warmte, veiligheid en ruimte.
19. Aan het eind van de cursus zijn er weer van die goeie plaatjes. En ze krijgen ook een diploma. Laat ik wel positief eindigen: de vrijwilligers gaan er echt voor! Elke keer weer komen, bidden, dan de namen noemen en ze hebben hun voorbereiding eraan. Een vrijwilliger [naam] heeft echt

kennis van zaken. Die heeft gewerkt in de verslavingszorg bij de Hoop en gegarandeerd; daar komen ze niet mee weg. Die kan ook goed uitleg geven.

20. Ja, aan het eind is er een evaluatie en bespreken we punten om te verbeteren. Dat gebeurt dan intern en is voor de volgende cursus.
21. Een evaluatieformulier voor de deelnemers? Nee, niet op dit niveau . Je moet denken aan het niveau van 13, 14 jarigen. Ja, misschien is die juf op zijn zondagschoolachtig dan toch nog niet zo gek, ha ha.
22. De evaluatie doen we onderling. Die levert bijvoorbeeld op zoals nu om van 10 naar 8 bijeenkomsten terug te gaan. En welke thema's weg kunnen blijven. Of andere tijden? Nu is het op woensdag tussen 13:00 en 15:00 en misschien kunnen we naar de zondagmiddag.
23. Ype Viersen [justitiepastor PI Nieuwegein] had ooit in het verleden ook een alternatieve Alpha.
24. Hoe de Alpha een vervolg kan krijgen? Waar hebben we het over? Zonde? Vergeving? Bloedtheologie? We hadden een keer een koor met een lied over het bloed van Jezus dat door de straten stroomt van Jeruzalem. Komt dat over? Inderdaad, het is een waarheid, maar kan men zich er ook een beeld bij vormen? Dus hoe sluit je aan en hoe zijn die mannen ingesteld. Is dat beeldend, voelend, cognitief.
25. [tijdens het interview komt GV-er Ron C. en we spreken even gedrieën door]
26. Ron C. : of ik in 1 zin kan zeggen wat ik van Alpha – Prisons vind? Ik vind de Alpha opwekkend, ter sprake brengend en prikkelend op meerdere vlakken.
27. Om aan te vullen en tips te geven: Het mag van mij meer gaan over het omgaan met twijfel. Over het innerlijk. En meer op cultuur gericht. Er zijn hele mooie boeken die je kan gebruiken om over het geloof te praten. Volgens mij zou je dat bijvoorbeeld goed kunnen doen met: 'Catechismus van de compassie'. [gids rondom 12 kernwaarden uit het christendom en meevoelen met de ander]
28. De filmpjes van de Alpha zijn wel goed. En de vragen ook. [zie bijvoorbeeld p.110 werkboek]

[wederzijds bedankt voor het gesprek]

Bijlage E

Gespreksverslag Geestelijke Verzorging – PI de IJssel

Informatie vooraf: gedurende mijn praktijkstage, het eerste halfjaar van 2017, had ik wekelijks contact met Jacqueline van H., rooms-katholieke GV-er. Overigens spraken we niet eerder over Alpha – Prisons. Zij faciliteerde de interviews met de deelnemers in PI de IJssel en we vonden het fijn elkaar weer te ontmoeten.

Het interview kon helaas maar kort zijn. Voorafgaand deelde ze rondom het faciliteren van interviews met oud-deelnemers enkele opmerkingen over Alpha – Prisons. Daarbij vertelde ze:

1. Ik weet nog goed dat [naam deelnemer] zo ontzettend heeft gelachen om die filmpjes, van mr. Bean. Ha ha!
2. [Naam deelnemer] had gezegd wat hij hiervoor gedaan had en dat lag heel gevoelig. Dat is toen helemaal verkeerd uitgepakt. Bij zijn overplaatsing heb ik geadviseerd dat niet meer te doen.
3. Bij de Alpha waren wij {GV-ers} altijd in de lead. Wij probeerden een persoonlijk inhoudelijk gesprek niet door vrijwilligers te laten onderbreken. Die hadden soms niet dat aanvoelen. Dan was het bijvoorbeeld tijd voor koffie, of koek, terwijl je diep, zwaar in gesprek bent als GV-er.
4. Om de beurt met Martin, Johan en ikzelf [GV-ers] hadden we de leiding. Om de vrijwilligers niet helemaal de vrije hand te laten gaan en de cursisten de mogelijkheid te geven om hun gesprek af te maken. En als GV-er daarop in te gaan, door te vragen.
5. De laatste 1,5 jaar hebben we geen Alpha meer gedaan. De tijdsinvestering voor ons als GV-er is gewoon te groot.

[toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

6. In Krimpen [PI de IJssel] zijn we begonnen na 2014. De SOS cursus is van Gevangenzorg. Martin [GV-er] is er mee begonnen.
7. De selectie van de deelnemers deden we op gevoel; of ze geschikt zouden zijn. We ontmoetten ze tijdens de diensten en die werden dan door ons persoonlijke benaderd. Op dat moment kan het eigenlijk wel van alles zijn. Die bezig zijn met geloof, in verschillende fases, die meer willen weten; we vragen ze gewoon. Of die zich opnieuw willen verdiepen, die ermee bezig zijn en juist meer willen weten.
8. Als opbouw deden we gewoon de programma onderdelen volgen. Wel iets minder stappen; 6 of 7 dacht ik. Ik weet het niet meer zo goed. Als je het precies wil weten kan je beter Martin vragen.
9. We deden per ochtend een onderwerp. Over bidden, wie is Jezus etc.
10. We hadden afgesproken dat Martin, Johan en ik de eerste en de laatste keer allemaal erbij aanwezig waren. Tussendoor wisselden we dan af met om de beurt een thema.

11. Martin heeft de programma onderdelen wat aangevuld. We gebruikten de filmpjes en dan met een ruime eigen inbreng, een eigen invulling en met gebed.
12. Er waren 8 deelnemers in totaal en die gingen in groepjes uiteen. Drie of vier groepjes met de vrijwilligers en wij [GV-ers] zaten dan bij een groepje of liepen dan rond.
13. Hoe de cursus wordt geëvalueerd; ik voelde me niet fijn bij die alles al weten ten opzichte van hun medegedetineerden. Dat is wel een verbeterpunt. Dat ze bij de inleiding zelf kijken waar ze staan qua geloof. Zoals met dat filmpje van mr. Bean bij het zwembad; iedereen is waardevol.
14. Als GV-instrument; ik had er niets mee, buiten het samen eten; dat was prima. Lastig was wel dat ze veel extra meenamen. Voor vrijwilligers was dat belangrijker dan het gesprek, maar het gaat om het belang van de groep.
15. De Alpha is bedoeld als catechese en daarop wilde Martin ook een vervolg.
16. Erg leuk waren de gesprekken, het elkaar bevragen. Behalve dan die 'betweters'. Veel hangt af van de vrijwilligers. Ik heb meegemaakt dat een vrijwilliger gewoon bang was; die voelde zich niet zo op het gemak bij een gesprek en vroeg me of ik erbij kon komen zitten...
17. Ik weet niet of ze [vrijwilligers] nog een bepaalde training krijgen? Dat is in zo'n geval op z'n minst nodig.

[wederzijds bedankt voor het gesprek]

Bijlage F

Gespreksverslag Deelnemer 1 - PI Dordrecht

Man van Surinaamse afkomst, 41 jaar, veroordeeld in verband met een fraudezaak.

Hij vertelde:

1. Voor mij was de Alpha van levensbelang! Het is prima om me te interviewen, je mag ook gerust mijn eigen naam gebruiken. [naam] heet ik eigenlijk, maar iedereen zegt [naam]. Behalve de pastoor, want die wil een mens niet kleiner maken [haha]
2. Ik sta er helemaal achter [Alpha], het was veel te kort. Er zijn er ook die maar effetjes komen, voor de koffie en de koek en dan zijn ze het zat. Daar heb ik me ook wel aan geërgerd.
3. Het heeft mij erg geholpen. Om te gaan brainstormen over het geloof, en te beseffen; wat biedt het leven en wat wil de Heer!
4. [toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]
5. Ik ben Hindoeistaans opgevoed en van huis uit waren we ook Hindoeïstisch. Mijn ouders zijn later gescheiden en ik moest kiezen toen. Maar ik ben altijd naar een christelijke school gegaan. Toen ik twee jaar oud was zijn we naar Nederland gegaan. Ja, dat deden toen veel Surinaamse hindoes. Er was toen een strijd tegen de onafhankelijkheid. Ik weet nog dat een oom van me werd opgepakt en gevangen gezet. Omdat hij tegen de onafhankelijkheid was.
6. De opleiding die ik gedaan heb is de Havo en daarna de zeevaartschool. Die heb ik toen ook afgemaakt en ik ben als machinist gaan varen. Toen heb ik mijn vrouw leren kennen en die was gereformeerd. Ik heb maar kort gevaren en ben er mee gestopt. Ik was wat lang van huis. Toen ben ik dor mijn schoonouders opgevangen. Bij die eerste vrouw, eigenlijk vriendin, heb ik twee kinderen, allebei dochters. Nee, ik ben er niet mee getrouwd. We gingen toen ook naar de gereformeerde kerk.
7. Daarna ben ik taxichauffeur geworden en toen nog even vrachtwagenchauffeur. Na het varen ben kraanmachinist geweest en dat heeft 8 jaar geduurd. Toen had ik ook een tweede vrouw; daar ben ik na een half jaar wel mee getrouwd. We kregen geen kinderen, maar zijn wel 8 jaar samen geweest. Toen een derde vrouw en die ik nu heb is mijn vierde vrouw.
8. En nu pas valt alles op zijn plek! Ook voor mijn geloof. Ik heb wel een fout gemaakt. Ik ben er ingeluisd en heb nu bijna 14 maanden gezeten. Binnenkort mag ik naar de BBI. Vlak voor mijn detentie heb ik bij deze vrouw een kindje gekregen, een zoon; ze komen ook steeds op bezoek. Het is een goeie relatie; alles klopt.
9. Ik heb inderdaad aardig wat relaties gehad, maar het is nu pas goed voor mezelf. Ik heb altijd voor anderen gedaan en gedacht weet je. Mijn tweede en derde vrouw, waren erg egoïstisch en heb ik altijd voor gezorgd. Nu met de vierde; we praten over het geloof, we lezen samen een dagboekje en daar praten we over. Ja, bij het bezoek en daarna telefonisch enzo.
10. Ik ben ook wel opgegroeid met de Bijbel. Ik woonde op een camping te {plaatsnaam} en de wereld om me heen was heel groot. Door familie, kennissen. En die is nu heel klein geworden. Nadat ik kraanmachinist was en bevoorraden in de havens, heb ik een eigen bedrijf gehad in meubels. Samen met een zus en zwager en dat is helemaal verziekt. Ik ga nu na 14 maanden detentie naar half open kamp, voor 4 maanden en dan open kamp. Ik ken een goeie leverancier van meubels en ik denk dat ik bij hem als werkgever weer van onderop weer kan beginnen.

11. Hoe en waarom ik nu hier bij Alpha terecht ben gekomen. Ja. Ik ging hier altijd wekelijks naar de kerk. Toen ik hier kwam, werd ik eerst opgezocht door de pandit. Een hindoe. Maar daar had ik niets mee. Dat was niet wat in ik het geloof zoek. Wat ik wel zoek? Dat is rust, verlichting. Innerlijke rust. Vrede. Ik voelde me toen heel naar.
12. De jongens op de afdeling gingen naar Alpha voor de koffie en gebak. Maar ik voelde me niet rustig gewoon. Toen ben ik benaderd door Anton [GV-er/stagiair] voor de Alpha en die heb ik toen gehad in oktober vorig jaar. Daarvoor las ik wel de Bijbel, maar ik dacht niet echt 'Yes!'
13. Mijn grootste vraag, waar ik moeite mee had, was: "Hoe kan God mensen vergeven die heel slecht zijn?" Daar zat ik mee. Verkrachters, moordenaars, echt heel slechte mensen. Tijdens de Alpha kon ik daarover praten en ben ik er dieper op ingegaan. En toen kwam het. Ik ging wel naar de kerk, maar wat de dominee bedoelde? Wat de woorden betekenden? Maar toen we het bij de Alpha over mijn vraag hadden; kreeg ik een ingeving. God is zo groot! Dat zouden wij niet kunnen! Vergeven! Het antwoord is niet aan mij. Het is aan God.
14. Ja, ik heb het nu begrepen! Ik ging wel naar de kerk, maar nooit Bijbelstudie; maar nu wel!
15. Wat de invloed van anderen op de afdeling is geweest? Hun vrijheid is afgenomen. Je hoort hun gevoelens zeggen, erover praten. Zoals: "Het is oneerlijk dat ik vast zit! Ik heb altijd goed geweest en nu stank voor dank! Wat doe ik verkeerd?!"
16. God heeft voor iedereen een pad. Ik kan er wel over praten, met andere gedetineerden, met vrijwilligers. Ik ga nu naar bed met liefde voor God. Daar wordt je niet mee geboren. Dat is bij mij nu door de Alpha gekomen en pas gaan ontwikkelen.
17. Ik kan er wel een voorbeeld van geven. Je krijgt soms seintjes. Dat God het laat zien. Ja, we hadden een hele grote auto; een Mercedes MVP. We zaten met de vraag om die auto maar weg te doen en wat er toen gebeurde. Mijn vrouw kreeg een auto ongeluk, met de baby in de auto. Een auto klapte op haar en die zat echt helemaal in mekaar! Heel de voorkant was weg en aan haar auto zat alleen maar een deukje. Dat was dat God laat zien: Ik ben er voor je. Als ze in een Polo'tje had gereden was het helemaal verkeerd afgelopen. Ik maakte me altijd zorgen, over mijn vrouw en over mijn kinderen. Maar God doet dat ook! Hij zorgt er voor en dat is voor mij een bevestiging.
18. Door de Alpha merk je dat pas hé? Ik gaf zelf antwoord op mijn vraag. Dat ben ik niet. Ik ben geen God. Het is niet aan mij. God is machtig, groot! Het was echt fijn om daar over te praten! Het was echt veel te kort.
19. Over de inhoud en het programma? De Alpha duurt 10 weken en we hebben de hoofdstukken van het boek een beetje doorgenomen. We gingen daar zelf over praten. Er zijn er wel veel afgevallen; van de 10 bleven er toen nog 4 over. Samen met [naam] zijn we toen naar Ron [GV-er] gegaan en daar hebben we samen gesprekken. Ja, dat zijn dan groepsgesprekken; we zijn de enige over twee afdelingen. Met hem kunnen we het heel goed vinden. Over geloof praten. De dominee heeft meer mensen en grotere groepen.
20. Eerst had ik veel vooroordelen tegen de Rooms-katholieke kerk. Er gaan er veel naar de kerk voor de koffie, de koek en een bloemetje. Een enkele maar voor het geloof.
21. Het is eigenlijk wel vreemd gegaan. Aan het begin van mijn detentie was het bij de dominee erg druk. {Naam} van de Alpha heeft toen een keer iets met vervoer geregeld en gezegd dat het druk was en om naar Ron te gaan. Toen ben ik met Ron gaan praten.
22. Het gaat meer over de kerk vieren. Meer kunst, meer gevoel. Ten opzichte van wat ik van vroeger weet; bij de gereformeerde kerk was het veel strakker. Geen sfeer.

23. Voor mijn detentie ben ik samen met mijn vrouw een keer naar een kapel geweest. Dat paste ook goed voor ons samen en was heel apart. Zonder iets te zeggen, gingen we allebei die kant uit. Mijn vrouw is van huis uit Rooms-katholiek en dat wist ik niet; dat is pas later bij mekaar gekomen. Eerst hield ik de Rooms-katholieke kerk een beetje af. Die was veel negatief in het nieuws geweest. Met die misbruik zaken en zo. Ik ben zelf ook misbruikt door een oom en had zoiets van; 'stelletje viespeuken'.
24. Maar nu, ik ga voor God! Je mag niet oordelen. Ik heb ook PTSS gehad. Ik had 25 jaar iets tegengehouden en nu gaan we toch wel samen voor de kerk. Dat we samen een stukje aan kunnen werken; God heeft ons ook bij elkaar gebracht. Ja, dat inzicht is door Alpha gekomen.
25. Alles is besproken, grote dingen. Dat heeft me erg geholpen. Ik heb mijn hart open gezet en goed contact met [naam deelnemer].
26. Op de afdeling gaat het niet over geloof. Er zijn wel boeken van de kerk, maar ik praat er nooit uit mezelf over. Als ze wat willen weten; prima, maar ik ga niet opdringen. Wel heb ik een paar heel goeie contacten. Mijn maatje [naam] vind het ook erg jammer dat ik wegga.
27. Hij vertrouwt God nog niet. Ik heb tegen hem gezegd: "Je hebt te veel vragen. Je moet vertrouwen hebben! Niet de hele dag door de Bijbel lezen ofzo; zet je hart open!"
28. Ja, erover praten is geen probleem. Maar Bijbel lezen en bidden is iets voor mij alleen. Is dat gek? Het komt soms ineens naar boven. Als ik TV zit te kijken, of ik hoor iets in gedachten; dat ga ik ineens een hoofdstuk lezen. Ik vind het ook fijn om te horen hoe mensen bidden. Daar wil ik meer van leren.
29. Voor de Bijbel heb ik zelf een Herziene Statenvertaling. De cursus gebruikt de Bijbel in Gewone Taal. Die heb je ook. Maar ik vind die oude Bijbel veel fijner. Meer krachtige woorden, meer poëtischer. De gewone taal is wat softer; de Statenvertaling is mooier.
30. Of ik nog op zoek ben naar antwoorden? Eigenlijk niet, maar wel meer leren in de Bijbel. Ik kan er zo maar mee bezig zijn; om te kijken wat ik zoek.
31. Alpha is voor mensen die net komen kijken; voor die nog ongelovig zijn. Ik ben het nu gaan begrijpen. Door met vrijwilligers en als gedetineerden met elkaar erover te praten. Ik heb veel respect voor de vrijwilligers [3 namen]. Ze bereiden het wisselend voor en doen het goed. Mij hebben ze geholpen en het heeft me heel veel gebracht; waarvoor ik het ben gaan doen.
32. Hoe het anders of beter zou kunnen? Het is veel te kort. Waarom niet elke week? Ik vind het fijn! Er waren bij de Alpha wel voor de koffie en het gebak. En afvallers Er zijn er 2 weggegaan, die gingen in vrijheid. En de anderen hadden steeds rapport; straf apart en dan kunnen ze niet komen.
33. Ik vond het hartstikke goed. Tips voor verbeteringen zou ik niet weten.
34. Ja, straks ga ik half open kamp; waar kan ik op een vervolg gaan? Weet je soms ergens iets in Rotterdam-Zuid? Ik wil er meer over praten. Ja, ik zal inderdaad via Ron of de dominee naar een verwijzing vragen.
35. ja, misschien dat ze meer kunnen doen over moeder Maria? Die is ook heilig! Dus het katholieke deel; dat je goede daden kunt doen, ook heilig verklaard worden enzo.

[wederzijds bedankt voor het gesprek]

Bijlage G

Gespreksverslag Deelnemer 2 - PI Dordrecht

Man van Surinaamse afkomst, 29 jaar, veroordeeld in verband met een gewapende overval.

[toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

Hij vertelde:

1. Ik heb samen met [naam] recent de Alpha gevolgd. Ik ben 29 jaar en toen ik 4 jaar was ben ik uit Suriname naar Nederland gekomen. Samen met twee broers en een zus. Ik heb nog een zus in Suriname en mijn vader is daar gebleven. Ik heb nog met hem contact gehad tot ongeveer mijn 14^e jaar. Tot ik op het foute pad ging. Dat was vanaf mijn 12^e, 14^e, met de vrienden die ik kreeg. Ik zit nu voor de 3^e detentie en heb 4 jaar gekregen voor gewapende overval. Ik heb nog 1 jaar te gaan, maar dit is nu wel de zwaarste straf.
2. Ik heb 4 kinderen, waarvan 1 meisje dat is aangenomen. Voor de detentie woonde ik nog bij mijn eigen moeder, maar ik heb goed contact met de moeders van mijn kinderen. Bij 1 vrouw heb ik een jongen en een meisje gekregen en de 2^e vrouw had al een meisje, daar heb ik nog een jongen bij gekregen. Welke opleiding? Ik heb VMBO en een diploma basis installatie techniek.
3. Van huis uit ben ik gelovig opgevoed. Ik ben gedoopt en heb de heilige communie gedaan. In Spijkenisse ging ik af en toe een keer naar de kerk. Met mijn moeder mee naar een Levende Steen gemeente. Die zat eerst in Hoogvliet en ik ging ook wel naar de 'Zout der Aarde' aan de Slinge in Rotterdam. In Spijkenisse ging ik ook naar de jeugddienst, op zaterdagavond en dan dus af en toe op zondag.
4. Ron [GV-er] heeft me aangemeld voor de Alpha cursus. Ik was een beetje verdwaald qua geloof. Ik wist veel dingen al wel en zag het ook zo. Ik geloof dat God bestaat. En de duivel. Dat Hij ons ziet. Dat God liefde is en de duivel niet. Op een gegeven moment gingen allerlei dingen fout. Toen kreeg ik dat gevoel. Zo heeft God mijn boek niet geschreven! Als ik zo verder zou gaan... dan gaat het niet goed.
5. Wanneer dat was? Vanaf september 2016 zat ik vast in Vught en sinds juli vorig jaar in Dordt. Toen heb ik eerst een cursus SOS gedaan en in de middag al naar Alpha. Dat was best wel veel toen.
6. Met welke vragen ik toen zat? Waarom is mijn leven zo? Waarom gaat alles zo? Alles ging fout, ik voelde me slachtoffer. Ik heb kinderen, dit kan zo niet.... Dit wil ik niet. Mijn eerste detentie was niet veel straf. De tweede viel ook wel mee, maar dit is echt wel zwaar gestraft.
7. Door de SOS begon ik zo merendeels te denken. De Alpha? Ik wist het al veel, maar de cursus gaf wel een goed gevoel. Het geloof werd door hun [Alpha vrijwilligers] bevestigd. Ik heb mijn manier van hoe ik in God geloof, maar dat was niet de beste. Er is toch wel een God, maar dit is niet mijn leven.
8. Verder had ik niet echt een doel, of een bepaalde richting die ik wilde gaan. Iets ontwikkelen. Maar wel een sterk gevoel om mijn leven te beteren. Ze [Alpha vrijwilligers] hebben mij dat een stuk makkelijker gemaakt. Niet: je moet dit of dat lezen, dat helpt bij mij niet zo. Wel wees gewoon jezelf.

9. Ik ben van kijken en observeren. Niet speciaal van die vragen. De sfeer van open naar elkaar en vertrouwelijk. Belangrijkste is dat er toch een God is die naar je omkijkt. Zij leren je die God kennen. Je kan ook wel je vragen stellen en die worden beantwoord. Ja, dus heel positief.
10. Ja er waren ook afhakers, maar er zijn er maar 2 of 3 bewust afgehaakt. De rest was door overplaatsing. Dat kan je nooit stoppen. En die 2 of 3; misschien voelen ze zich te hoog of zo? Voor op de afdeling denk ik? Ik schaam me nooit voor God en zal er gewoon over praten. Daar heb ik nu schijt aan. Dat deden we wel niet zo veel, in het openbaar, maar ik heb er geen probleem mee. Van [naam] heb ik een keer een Bijbel in straattaal; gekregen. Die heb ik toen op de afdeling een keer uitgeleend en dan zie je ze anders kijken! Hé, dat is interessant? Dat zijn de woorden die ze kennen.
11. Ja, dat zou zeker een goeie tip zijn. Meer in straattaal. Bepaalde stukken of dingen gewoon in straattaal. En ook liederen. We zongen ook die opwekkingsliederen, alleen de standaardliederen. Zoals 'de kracht van Uw liefde'. Maar doe eens reggae of gospel! Er zijn zo veel varianten gewoon. Dat zou het interessanter maken voor de gedetineerden. En net zoals u nu doet, die vragen stellen. Ja, bijvoorbeeld een enquête laten invullen, dat zou goed zijn. Met welke vragen? Gewoon allemaal open vragen. Ja, gewoon voor iedereen; niemand uitzonderen. Veel kennen de Alpha misschien niet, maar door mond op mond weten er veel wel iets van.
12. Hoe goed de cursus gegeven wordt? Goed, kan altijd beter. Zoals net gezegd. Een beetje meer gevarieerd, de straatbijbel. Over de manier van leven. Dat maakt het interessanter voor bepaalde mensen. Ze weten; het gaat over God. Iedereen gelooft, maar op zijn eigen manier. Dat maakt ook niet uit, als je het ook maar goed doet. Niet na je bidden; meteen weer in dezelfde fout!
13. De mooiste lessen? Wie God is. Wie Jezus is. De tekst uitleg en filmpje. Het werkboek is zeker goed, dat moet je er wel bij blijven houden.
14. Ik volg nu de groepsgesprekken bij Jan [GV-er] met ongeveer 8 tot 10 man. Dat gaat ook over geloof, maar niet meer over Alpha. Eerlijk gezegd is het een beetje hetzelfde en is er geen verschil. Alpha is alleen kennis maken met. Hun leggen eerst uit hoe het gaat en dan is er de groep waar je met vragen komt en die worden geantwoord. Dat gaat een beetje vanzelf.
15. Wat ik doe aan mijn geloof? Ik volg de groepsgesprekken, ik ga naar de kerk en ik bid. Ik praat tegen God alsof het mijn vriend is. En de Bijbel lezen en boeken die rondgaan op de afdeling.
16. Mijn geloof verandert niet. Het is wel duidelijker geworden. Mijn vragen? Ik heb geen problemen met mijn geloof, geen vragen, niet dat ik weet. De band met God is goed zo! Hij ziet alles van je. Hij laat me zijn wie ik moet zijn. Dat is duidelijk zat.

[Wederzijds bedankt voor het gesprek]

Overige waarneming: vooraf was de geplande tijd aangegeven en de geïnterviewde was gaandeweg opener geworden, meer ontspannen en betrokken. Aan het eind leek hij echter ongeduldig te worden? Het viel op dat hij – anders dan aan het begin - bij het afscheid een nogal klamme hand had. Toch erg gespannen? Opmerking casemanager: hij was voor het interview opgehaald tijdens zijn 'persoonlijke verzorging' (PV); voor deze man was 'niet-blowen' een groot probleem. Misschien had hij nu een blowtje gemist? Hoewel ze dat op de afdeling tijdens PV goed in de gaten houden. Hij merkte op: "Ze zullen het niet snel toegeven, maar blowen is belangrijker dan hun dochttertje."

Bijlage H

Gespreksverslag Deelnemer 3 - PI Dordrecht

Man van Nederlandse afkomst, 51 jaar, in voorarrest in verband met een inbraak.

[toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

1. Ik vind het fijn om je te helpen. Ik praat ook met God. Ik krijg geen antwoord, maar er gebeuren wel dingen, steeds meer.
2. Binnenkort ben ik jarig en dan 52 jaar. Ik ben single, geen relatie en dakloos. Mijn familie heeft me vaak geholpen; ik heb een grote familie. Mijn vader heeft 5 kinderen bij 3 moeders en 1 moeder is pas overleden. Ik heb geen adres, geen uitkering en ga meestal naar het Leger des Heils. Je weet wel, zo'n 18 dagen regeling. En af en toe wat kluswerkjes. Ik ben nu clean; ik heb binnen nog niet gebruikt. Maar het kost wel moeite om nee te blijven zeggen. Mijn detentie nu is voor een inbraak in een container, die ik niet gedaan heb. Ik heb wel veel andere dingen gedaan, veel diefstal voor mijn drugsgebruik.
3. Ik heb nu pas de SOS cursus, dat is wel erg moeilijk voor mij. Daar moet ik praten over schuld, maar deze keer heb ik geen schuld; ik ben nu een ontkennende verdachte. Dan neem ik maar een ander delict in gedachten gewoon. Dat is wel moeilijk. Maar, de gelegenheid maakt de dief en dat is al van mijn 14^e jaar gewoon zo.
4. Ons gezinsleven? Ja, mijn vader was dealer en woonde apart en mijn moeder was alcoholist. Ik was alleen met een oudere zus en 2 jongere zussen; daar zorgde ik voor. Toen, met 12, 13 jaar, al stelen in winkels; er moest toch eten komen?
5. Ik heb nu telefonisch nog wel contact, maar mijn moeder moet niet komen. Ik kan er niet tegen als ze elke keer huilend weg gaat. Mijn moeder is nu 74 jaar en ze is erg veranderd. Mijn vader is overleden toen hij 62 jaar was. Voor zijn gevoel was hij al 300; hij vond het gewoon tijd om te gaan; hij wilde niet geholpen worden. Hij was niet verslaafd, maar was wel gebruiker.
6. Mijn opa's gingen vroeger nog wel naar de kerk, maar mijn moeder en vader niet meer. Alleen met kerstmis ging ik met mijn moeder en zusje. Wel ook stil zijn voor het eten en na het eten danken. Ik heb nu geen contact meer met de kerk. Dat heb ik alleen nog gehad in de tijd via Joop Gottmers [schrijver 'Knockout'] met de Nehemia gemeente in Zwijndrecht. Joop, die heeft echt de Heilige Geest. Dat kan niet anders. Hij geeft nog steeds les in kickboksen, maar heel anders; nu op een gezonde manier weet je. Geen full contact.
7. Nee, verder had ik niets met geloof. Ik heb nog in een kindertehuis gezeten en in jeugdgevangenis en ook nog gewerkt als glazenwasser. Maar niets met geloof.
8. Ja, wel vragen! God? Er moet wat zijn! Jezus? Is dat God? Levend? Dat weet ik niet. Als we het zeker weten, ging iedereen geloven. Maar Hij geef mij wel een kans en dat doet ie door anderen. Net als Joop en jullie. Dat kan er maar Een!.
9. Toen de Alpha – curus langs kwam? Ik was wel nieuwsgierig. Ik wil er meer over weten gewoon.
10. Is dat gelukt? Een heel klein beetje maar.... Minimaal...
11. [Naam], die werkt bij de Nehemia en de kringloop van hun, die zei: jij moet met God praten! Dat is ongeveer 6 jaar terug. Toen ben ik in de kerk gaan zitten, maar ik ben de 1^e keer weggegaan. Er was ook een politieagent die ik vertrouwde. Hij geef mij de kans om me mezelf te melden in plaats van aan te houden. Net als die [naam]. Die wordt ingegeven om het mij zelf te laten doen.

Er is iets met die kerel. Ik was een keer samen met mijn zwager [naam], die ze wilden arresteren en toen sprong [naam] er tussen.

12. Ik ga nu ook weer praten met [naam], daar heb ik nog samen mee gebruikt en met [naam] van de Hoop. Ik wil dat ze me helpen naar Groningen, naar een soort opvangtehuis voor daklozen, waar je met 10 bij elkaar woont. Dat vertrouwen wil ik krijgen en dan weer gezond les geven. En clean. Ik heb 4^e Dan! En ook nog COPD.
13. Terug naar de Alpha? Alpha is wel een zwaar niveau voor mij. Ik heb zelf een kinderbijbel en heb ook meegedaan aan het vader-voorlees-project. Ik heb vertelt over God aan mijn kinderen! Ha ha!
14. Mijn vragen bij Alpha? Dat was alleen over God. Er gebeuren dingen in de wereld. Waarom? Waarom gebeurt dat? Dat zal wel ergens staan. Er zal wel een duivel zijn. Maar waarom gebeurt: armoede? Waarom schieten ze mekaar af? Het gaat dan om geloof!
15. Persoonlijke vragen? Ja, na de cursus: moet ik wel terugkomen volgende week.... Dat bestaat niet. dat kan allemaal niet; er is geen God gewoon. Er gebeuren te veel dingen. Door de Alpha cursus heb ik wel daarover doorgedacht. Bijvoorbeeld over Saddam Hoessein enzo. En wat er allemaal gebeurt.
16. De Alpha was voor mij 10 x zo heftig als de SOS. Ik weet niet meer precies wanneer het was; ongeveer 4,5 jaar geleden denk ik. Met Ron [GV-er] was het toen.
17. Bij het vader-voorlees-project; daar kom ik dezelfde dame tegen als bij de Alpha! Die is toch nog steeds in de bajes. Dan weer naast alle andere werk, nog vrijwilliger. Ik heb veel waardering voor alle vrijwilligers!
18. Verbeterpunten? Daar heb ik me niet op voorbereid; ik dacht eigenlijk met de advocaat te gaan praten, maar die kwam niet.
19. Wat ik verder nog aan mijn geloof doe? Ik ga bij Jan [GV-er] naar de gespreksgroep. Niet bij Ron [GV-er]; die kijkt zo nors en dat hem ik hem eerlijk gezegd. En naar de kerkdienst. Jan laat eerst even 5 minuten met elkaar praten en gaat dan beginnen, dat is beter. Op de gespreksgroep zijn we met 10 tot 12 mensen. We hebben het over een film met Job, maar ik kan niet zo veel onthouden. Er is een hoop kapot in mijn hoofd. Door de drugs.

[Wederzijds bedankt voor het gesprek]

Overige waarneming: deze deelnemer was voor mij een 'oude bekende' en we hadden een goed vertrouwelijk gesprek. Als veelpleger gaat hij al jarenlang de PI in en uit. Tijdens het interview springt hij een beetje van de hak op de tak en dat is zoals ik hem kende. Nadien sprak ik nog kort met zijn casemanager; die zich verwonderde over de topsport mentaliteit van deze deelnemer. Ondanks zijn coke verslaving, kan hij zodra hij binnenkomt kennelijk een knop omzetten en met zijn goed gedrag zit hij binnen een paar weken bij de 'reinigers'. De PI is een vast onderdeel van zijn wereld.

Bijlage I

Gespreksverslag Deelnemer 4 - PI Dordrecht

Man van Nederlandse afkomst, 40 jaar, in voorarrest in verband met huiselijk geweld.

Voor informatie: deze deelnemer had de week voor het interview mij bij een nazorg-intake gesprek zijn persoonlijke omstandigheden gedeeld. Hij vertelde daarbij dat hij recent nog werkte als salesmanager, onder meer 4 jaar in Engeland, en nu in de transportwereld. Hij zat nu voor het eerst in detentie omdat zijn vrouw aangifte tegen hem had gedaan van een poging doodslag. Zijn vrouw zou echter een stevig borderline probleem hebben.

Hij had geen woon- of verblijfplaats en hij gaf behoorlijk af op zijn familie; zijn moeder was een 'heks', er waren veel verslavingsproblemen en hij was in zijn jeugd misbruikt. Zelf had hij in het verleden ook een verslavingsprobleem en een zogenoemde 'dubbele diagnose'. Hij slikte medicijnen voor ADHD. Hij voelde zich in detentie niet veilig. Hij heeft ook af en toe een 'feedback gesprek' nodig en nu een goed contact met Ron [GV-er]. Hij volgde de lopende Alpha cursus en de Bijbel heeft hem echt veranderd.

[toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

1. Ik ben sinds kort begonnen met de Alpha hier en kan dus niet helemaal iets vertellen over het effect. Ik wil graag mijn mening met jou delen! Vanmiddag had ik ook Alpha, maar ik werd weggeroepen voor een ambtelijk gesprek. Dat was een pittig gesprek met de psycholoog, maar dat heb ik afgebroken. Hij wilde me helemaal doorzagen vanaf mijn kleutertijd enzo. Nou, dan moet die een volgende keer maar terug komen; dan kan ik me meer voorbereiden. Al die detentie en hogere macht; het is gewoon een spel van justitie!
2. De vragen waar ik op dit moment mee zit? Dat is: "Waarom is er geen dialoog met de mensen zelf!? Er wordt alleen maar over me gesproken!" Dat gesprek met die psycholoog, een mooie meid overigens; maar ben ik mijn eigen graf aan het graven?
3. Bij Alpha kun je je vragen kwijt, daar kun je je kwetsbaar opstellen. Dan heb je het erover, wat er is gebeurd. En ik vind dat ik wel straf heb verdiend, maar ik wil ook mijn verantwoordelijkheid nemen. Mijn [naam vrouw] gelukkig maken. Die kan dat allemaal niet trekken. Dus in de Alpha kun ik zelf mijn eigen verhaal kwijt, maar bij justitie...
4. Ja, dat wantrouwen had ik ook voor deze detentie, in mijn relaties. Ik heb op 1 na allemaal meiden met borderline gehad. Dat is ook door de opvoeding thuis een psychologisch proces. Je gaat op zoek naar een zieke situatie, net als thuis. Continue pleasen. Net als je moeder.
5. Als ik hier uit komt, ga ik het anders doen. We waren nu 3 jaar samen en zij kan niets; ik moest alles regelen. Ik was haar vader gewoon. Ze was totaal afhankelijk van me, je hebt daar ook zo'n mooie term voor... Maar, als je het nu allemaal leest van justitie. Op papier ben ik een monster. Dat zijn mijn angsten nu; Wat zijn jullie van plan!? Ik wil nu dat [naam vrouw] gelukkig wordt. Ook zonder mij, maar dat ik haar niet in de steek laat. Dat ik haar het gevoel laat, dat ze me altijd kan bellen. Zij heeft angst voor haar vader, voor mij, dat kan niet anders. Ze is in de steek gelaten, misbruikt.
6. Ja, vorige keer hadden we het ook even over Alpha; dat er mensen misbruik van maken en dat ze beter een voorselectie kunnen doen. Dat was een tip uit de verslavingszorg. Ik heb daar eens met

Hells Angels gezeten en dan vertel je echt niet alles. Volgens mij kan je bij de Alpha met een simpel vragenlijstje vooraf werken. Waar ga je voor? Ga je voor reiniging van de ziel? Voor het vinden van God?

7. Hoe het bij mij is gegaan? Ron [GV-er] heeft zich over mij ontfermd. Hij zei tegen me: “Je moet naar de Alpha komen”. Ik voel me hier eenzaam. Ik ben onttroond door Justitie. Ik ben nooit geholpen door de overheid en nu pakken ze jou.
8. Bij de Alpha voel ik duidelijk een verbinding qua geloof. Maar niet met de criminelen. We zijn nu bij de Alpha met 7 of 8, maar er zijn 2 raddraaiers. Zelf heb ik er eelt op en ik stel me open op. Maar bij anderen zie ik dat ze willen praten, maar ze zwijgen gewoon. De bedoeling is om je open te stellen.
9. Met welke vragen? Nou; “Waarom zit ik hier”. Of eigenlijk: “Wat is mijn aandeel in dit proces, waardoor ik hier zit.” Nu ik hier ben is het net als in de Bijbel. Die lees ik. Ik verdien straf, boetedoening.
10. Voor mijn detentie geloofde ik niet. Als kind was ik vroeger wel misdienaar, maar mijn moeder heeft me met haat opgevoed. Ik ging naar de kerk en moest daar op een matje knielen. Nou, met mijn ADHD dan weet je het wel! Maar ik zit nu wel de Bijbel te lezen; door pastoor Ron.
11. Er zijn ook twee mensen op de afdeling, die het allemaal een beetje regelen; waar er veel naar toe gaan: [naam] en [naam]. [Naam] kwam voor me op en helpt me. En van [naam]; zijn ogen zagen er zo open uit. Ik heb hem gezegd: die uitstraling die jij hebt, die wil ik ook. [Naam] zei toen: “Dan moet je naar de kerk”.
12. Toen heb ik een inschrijving gedaan en een gesprek met Ron [GV-er] en zo ging de druk van de ketel. Er was zelfs een stoel voor mij gereserveerd! Dat had ik ook op het briefje gezet: ‘Ik wil niet handelen!’
13. Ik voelde me heel opgelucht. Ik mocht ook de kaars aansteken en iedereen zong een lied voor mij. Dat heeft me heel erg aangesproken. Van een van de kerkmensen [vrijwilliger] kreeg ik een Bijbel en die ben ik gaan lezen. De dingen die daarin staan heb ik ook meegemaakt!
14. Wat? Nou, dat onrustige om me heen. Kloppen, demonen.
15. ik was in Afrika en daar was een heks. Die vroeg me toen om geld voor postzegels en ik gaf haar 200 rand. Maar later zag ik ze in de kroeg en zat ze alles op te drinken. Die meid was slim; echt een heks. Ik ben ook in Schotland geweest en heb daar een heksenkring gezien. Dat zie je ook terug in de Bijbel. Mijn doel ik om me daarvan te distantiëren. Net als in de Bijbel, David. Me verbergen in een grot.
16. Wat mijn verwachtingen zijn? Ik ga er open in [Alpha – Prisons] en wil eruit halen wat erin zit. In mijn verslavingstijd was ik ongelooflijk manipulatief. Dat is nu wel anders.
17. Nog een eenvoudige tip uit mijn verslavingstijd; zet bij de Alpha een schaal met snoep neer. Gaat iemand dat helemaal opeten? Dan is die bezig met het doel om zijn buik te vullen. Niet het doel: “Hoe zie je je levensreis?” Die vraag zouden ze allemaal moeten beantwoorden. En als dat is: “Mezelf aanpakken!” Dan weet je dat ze er thuis horen. En anders vinden ze zich goed genoeg....
18. Ik lees nu de Bijbel en begin de ogen te krijgen van [naam]. Ja, geloven werkt echt.

[Wederzijds bedankt voor het gesprek]

Bijlage J

Gespreksverslag Deelnemer 5 - PI de IJssel

Man van Surinaamse afkomst, 65 jaar, veroordeeld in verband met doodslag.

Informatie vooraf: met deze deelnemer had ik bijna wekelijks contact gedurende mijn praktijkstage; het eerste halfjaar van 2017. We hadden toen een goede vertrouwensband. Overigens hadden we niet gesproken over Alpha – Prisons. In het begin van het interview verwarde hij Alpha – Prisons mogelijk met de SOS cursus en de pilot Leesgroep. We zijn doorgegaan met de focus op zijn ‘levensvragen’ en de rol van ‘een’ cursus daarbij. We vonden het leuk om elkaar weer te ontmoeten.

[toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

1. Ik ben net op gesprek geweest met een psycholoog. Ja, want ik ga binnenkort met open kamp en dan naar Exodus. Spannend ja. Ik ben pas al een keer op verlof geweest en eind volgende maand ga ik definitief naar buiten.
2. Ik dacht dat je me over die Leesgroep wou spreken? Die andere cursus is al een aantal jaren geleden en ik weet niet meer precies wanneer.
3. Ja, nu herinner ik het me weer. Het was een leuke cursus, boven in J [afdeling]. We hadden het over verschillende thema's en moesten een schilderijtje maken. Ik heb toen niet alles kunnen zeggen. Het voelde alsof ik de enige was die zo dacht! Ik luisterde ook naar de ander. Het ging over acceptatie, vergeving enzo.
4. [Deelnemer denkt diep na op mijn vraag of dat niet de SOS cursus was]
5. SOS ja, dat kan ook wel. Er was een man van buiten bij en die is nu nog kerkvrijwilliger; [naam]. We keken ook een film over een jongen, die iemand beroofd had en die hij later weer ontmoette op straat. En een vrouw die haar dochter had vermoord en daar een boek over had geschreven. 'ik ben zo terug' zo heette dat boek. Een heel ingrijpend verhaald, over een danseres ja.
6. Het thema van de cursus was jezelf vergeven. En over die film hebben we nagesproken. We waren in een groep van ongeveer 8 personen en we gingen napraten in kleine groepjes. Met mensen van buiten; 1 op 2 mensen. Dat ging over je delict en de zin en onzin van jezelf vergeven. Over rekening houden met je slachtoffer. Voelen wat een slachtoffer voelt. Dat je als dader mededogen hebt en in de schoenen gaat staan van het slachtoffer. Dat moet niet, of hoeft niet persé, maar dat het altijd goed is om te doen. Dat je als dader, dat je weet van wroeging. Dat kan bijdragen voor je herstel.
7. Bij mij was dat bij de zitting al duidelijk geworden. Ik heb toen excuses gemaakt, maar ik kon doodvallen. Ik kreeg 5 jaar voor doodslag. Het was misschien ook te vroeg ervoor. Ze werden niet geaccepteerd. Ik heb daar ook veel begrip voor.
8. Ik mag niet naar Amsterdam en niet naar Purmerend. Daarvoor heb ik een gebiedsverbod. Ja, als het zo moet zijn, dan is het zo: klaar. Daar moet ik mee leren omgaan. Daar heb ik nu nog geen ervaring mee. Ik ben nu pas 1 weekend weggeweest en het is nog te vroeg om daar wat van te zeggen.

9. Wat ik heb gedaan is ook geen katterpis. Het besef dat het zo onomkeerbaar is, is ondraaglijk gewoon. Als dat nou voor mij al zo is, hoe is het dan wel niet voor de nabestaanden!? Ik leef nog.
10. In begin was het ondraaglijk. Als ik gelegenheid had? Het kon me niet meer schelen. In het begin wilde ik suicide plegen. Ik kon niet denken. Maar later ben ik het gaan relativiseren, gaan accepteren. Eerst was zelfmoord de enige oplossing. Nu: accepteren, zo is het. Dealen met de pijn. Ook als ik vergiffenis krijg.
11. Ik hoop dat wat ik aangericht heb, dat dat een plekje krijgt bij die mensen. Zonder de ballast die ik veroorzaakt heb. Bij mezelf: ik moet het accepteren. Maar het is moeilijk! Ik zal het altijd bij me dragen. Ik slaap er mee en wordt er wakker mee.
12. Je vroeg wat die tussentijd me heeft gebracht. [effect van de cursus?] Die hele 5 jaar zorgt ervoor dat het me niet meer sloopt. Dat heeft het gedaan. Door die 5 jaar heb ik weer energie uit kunnen halen om door te gaan.
13. In die 5 jaar ben ik spiritueel gegroeid. Ik heb altijd geleefd met genade. Genade, dat besef ik. Wat het is om daar mee te leven. Uit genade leef ik.
14. Wat is voor mij genade? Het leven zelf! Wat heeft het leven voor zin? Waarom leef ik? Niet om te doen wat ik gedaan heb! Maar desondanks, ondanks wat ik gedaan heb, mag ik leven! Dat ik mag leven begint met liefde. Door de liefde van Christus krijg ik genade. Ik leef met die liefde. En heb je die liefde nu voor de ander. Dat is voor mij genade. Dat moet ik in de praktijk brengen. Hoe ga ik er verder mee. Met de liefde die ik gekregen heb. Dat is ook Jezus Christus gebeurd toch?
15. Tijdens mijn detentie ben ik niet van God los geweest. Ik heb altijd een spirituele band; hoe hou ik de band met God was. En dan niet met mijn ego, met mijn geweten! Van God los is alles ego. Mijn bestaan is vanwege God; mijn geweten is nu de stem van God. Ik moet er voor waken dat het niet de stem van mijn ego is!
16. Hoe mijn geloofsleven was voor detentie? Ik ben nu 65 jr. Ik zit een straf uit van 5 jaar; ik ben met 60 jr. hier gekomen. Mijn moeder zou zich schamen voor mij. Maar mijn moeder zou trots zijn op haar zaadje! Dat zaadje heeft mijn moeder gevoed! Op een gegeven moment heb ik dat los gelaten. Ik heb een hekel aan stelen, maar ik stal als de raven! Omdat ik verslaafd was, en mijn geweten, mijn ego.
17. Ik zit hier nu 5 jaar. En ik kan alles beslissen. Het is niet echt beschermd hier. Als ik wil kan ik hier alles net als buiten. Gaan gebruiken. Maar ik wil niet meer. Ik wil er voortaan voor mijn kinderen zijn, voor mijn kleinkinderen. Voor later.
18. Ik heb nu de bedoeling om goed te doen. Dat was nooit zo gegaan. Ik ben wel eens boos, maar als ik nu boos ben, dan is dat om dit of om dat, weet je. Toen was ik niet boos. Omdat ik dronken was. Boos, emotie, dat is niet erg. Ik weet nu precies waarvoor of op wie ik boos ben. Dat is nu een gevoel.
19. Na mijn opvoeding thuis, ben ik gaan varen. Dat was op mijn 17^e of 18^e jaar. In de 80-er jaren, was ik eind dertig en verslaafd. Maar het is niet zo makkelijk in blokjes te delen. Die tussenliggende periode in mijn leven, is een levensperiode, dat is niet zomaar in 10 minuten te schetsen.
20. Maar terug op mijn geloof, dat is echt in detentie gekomen. De gewaarwording. Ik ben met niets anders bezig dan dat. Wie ben ik!? Hoe, wie ben je!? Wie ben je eigenlijk?
21. Of dat levensvragen zijn? De dood is voor mij niet meer belangrijk. Ik ben een wonder van God! Ja, wat moet ik doen dan. Dat is mijn vraag. Waar ga ik naar toe; dat weet ik wel: naar God. Maar

- hoe vul je je leven van de geboorte tot het graf. Ik ben een wonder van de schepping. Of het nu 1 minuut is, of een seconde die ik leef, of duizend jaren. Ik ben in Gods koninkrijk, dat is het.
22. En dan die vraag hoe... Ik moet doordringen zijn van de liefde, de liefde die waarmee God mij geschapen heeft. Die uitdragen. Je moet iets worden.
23. Ik weet dat het moeilijk zal zijn [buiten na detentie]. Vanwege mijn achtergrond, mijn verleden. Maar ik ben de baas. Daar ga ik niet de gelegenheid voor geven. Ik ben een gevoelsmens, emotioneel. Geen drugs, drank. Dat gaat niet lukken. Dat is aangeleerd. Toen vond ik het goed om uit de werkelijkheid te stappen. Die emotie van drank en drugs te voelen. En het is een van de twee: vluchten of vechten. Vroeger was het vluchten in de drank.
24. Ik ben blij met het zaadje, blij met wat mijn moeder mij leerde. "Met de hoed in de hand kom je door het ganse land." Wat dat betekent? Bescheiden, nuchter zijn. Goede vormen hebben, je hebt goede normen geleerd. Zo kom ik daar aan [buiten]. Bescheiden zijn zal nog het moeilijkste voor me zijn.
25. In juni ben ik buiten, bij Exodus. Anders uit werken, goede bezoeken; ik heb een goede verhouding met mijn familie.
26. [Tijdens het gesprek komt Jacqueline [GV-er] binnen en haalt met de deelnemer herinneringen op; het filmpje van mr. Bean waar ze zo om gelachen hadden. En dat ze zo'n mooie paasviering hadden gehad. Daarna gaat we nog even verder, met de vraag naar mogelijke tips of verbeteringen voor een cursus in relatie tot de grote vragen van het leven.]
27. Ja. Alpha, het heeft weinig met geloof te maken. Waar we het over hadden wist ik allemaal al. En best wel heel goed. Ik kan niet meer terughalen wat we allemaal deden. Maar het was gewoon christelijk.
28. Het geloof is niet dood! Het is uit het leven gegrepen. Gebruik dat! De Bijbel is niet iets van gisteren. Dat is voor nu. Daar moet je veel gebruik van laten maken. En dat dan herleiden naar nu.
29. Gaan zoeken naar God? God is toch niet iets? Nee, je hoeft niet te zoeken! God zei tegen Mozes: Ik ben! Ja, meer zoeken dat je gaat van binnen veranderen. Ik ben een wonder.
30. [over kerkelijk verder gaan buiten] Ik heb een hekel aan die diensten zo, met die krukken en dan weg. [gebaar van zegening /wegwerping] Dat is kwakzalverij. Dat neemt de kracht van het geloof weg.
31. Ik ga liever naar een gewone. En het wordt niet makkelijk. Ja, zoals Joop zei: prettige wedstrijd! Ik besef dat ik nog moet boeten. Straks heb ik wel steun nodig. Naar welke kerk ik vroeger ging? In Suriname was dat met ook gewone mensen. De dominee was er niet altijd, want die moest van ver komen. En met Kerst moest ik altijd voordragen. De feestvieringen waren mooi. Het mooiste vond ik altijd het oogstfeest. Goede Vrijdag, Pasen, Pinksteren; het oogstfeest was lekker eten en drinken! Ha ha!

[Wederzijds bedankt voor het gesprek]

Bijlage K

Gespreksverslag Deelnemer 6 - PI de IJssel

Man van Nederlandse afkomst, 55 jaar, veroordeeld in verband met moord.

Informatie vooraf: met deze deelnemer had ik bijna wekelijks contact gedurende mijn praktijkstage; het eerste halfjaar van 2017. We hadden toen een goede vertrouwensband. Overigens hadden we niet gesproken over Alpha – Prisons. We vonden het leuk om elkaar weer te ontmoeten.

[toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

1. Ik zit hier een straf uit van 12 jr. In ben [datum] geboren in Gelderland, Rooms-katholiek opgevoed, communie gedaan en vormsel en zo.
2. Van mijn 7^e tot mijn 12^e jaar heb ik in een internaat gezeten omdat ik moeilijk opvoedbaar was. Er was bij de geboorte iets mis gegaan; ik had een zuurstof gebrek. En mijn ouders hielden het toen niet vol. Ik heb ook nog een zusje van 4 jaar jonger.
3. Na mijn 12^e ben ik weer terug gegaan naar mijn ouders en dat ging goed. Toen naar de LTS gegaan en die heb ik afgemaakt. Maar het was niet leuk. Nou, om opgevoed te worden door meerdere mensen. Dat was wel een gemis. Ik miste mijn ouders. Ik was 1 keer in de 5 weken een weekend thuis. Nee, niet prettig, dat is wel een zwarte bladzijde.
4. Tot mijn 21^e was ik thuis en daarna samen met mijn ex-vrouw. We kregen 2 kinderen en ik heb nu 2 kleinkinderen. Nog maar pas de 2^e. Met die kan ik nu elke dag mee skypen. Ja, want ik zit nu op G; op de Compagnie [PI-afdeling]. Eerst zat ik op I, toen B en nu dus G en van half 8 tot half 10 zijn de deuren los!
5. Behalve mijn gezin was ik ook lid van de voetbalvereniging.
6. Ik zit nu 5 jaar; vanaf 2013 en heb ik totaal 12 jaar gekregen. Ik ga in 2020 faseren.
7. In 2008 ben ik gescheiden van mijn ex-vrouw. Ik was wel vaak depressief en ben wel 5 keer weggeweest. Dan ging ik gewoon een paar maanden bij een vriend intrekken. Op een gegeven moment is het fout gegaan. Ik ging ook naar trend feesten en daar heb ik mijn ex-vriendin ontmoet. Dat was de grootste fout in mijn leven. Die had ik gewoon nooit tegen moeten komen. Ik was zo blind als een paard. Die was puur op mijn geld uit en daar was ik ook voor gewaarschuwd!
8. De grootste valkuil in mijn hele leven is, ik kan mijn grenzen nooit aangeven. Dat heb ik niet gekund. Die fout steek ik op de tijd van het internaat. Dan weer bij die, en dan weer bij deze, dan weer zus en dan weer zo. Ik wilde dan iedereen te vriend houden; iedereen pleasen. Je kiest dan de gulden middenweg. Dat heb ik allemaal pas hier binnen geleerd.
9. Mijn levensvraag, mijn grootste vraag is: waarom heb ik het gedaan?
10. Ja, toen kwam op een bepaald moment de cursus voorbij. Voor mij was dat om meer te weten over het geloof. Daar is de Alpha voor. Om meer te weten over het geloof. Mijn andere vragen? De enige was; wat is het verschil tussen het Oude Testament en het Nieuwe Testament. Maar daar was ook wel buiten de cursus een antwoord op gekomen. Gewoon, door gesprekken en vragen en zo. Maar ja; in het Oude Testament was God wraakzuchtig en in het Nieuwe Testament was God vergevingsgezind. Hoe zat dat?

11. Ik ben wel gelovig opgevoed, maar daarna ging ik alleen nog met Kerst naar een dienst. Voor de verdere rest niet eigenlijk.
12. Ik bid nu, en ik volg de Bijbelstudielessen; van Martin of van Jacqueline [GV-ers] .
13. Maar voor die tijd was mijn vraag ook: bestaat God wel?
14. Nou, daar is wel antwoord op gekomen! Dat weet ik uit hoe de kinderen mij gevonden hebben. God bestaat echt! Dat kan geen toeval zijn.
15. Ik heb toen zelfmoord geprobeerd te plegen. Ik had afscheidsbrieven in de bus gegooid en die zijn gevonden. Mijn dochter liep stage en ze ging altijd naar haar vriend; maar deze keer niet. Ze had zo'n raar gevoel.... Die heb toen mijn zoon gebeld en die is meteen gekomen.
16. En het tweede is, ik had mijn auto geparkeerd een heel stuk verder. En wat bleek. Nu stond er precies dezelfde auto voor mijn deur! Twee toevalligheden; dat kan nooit.
17. Ik had 18 pillen genomen en een liter GHB en zo zou ik in slaap gevallen zijn, een overdosis ja. Maar ze hebben me dus gevonden en mijn zoon, die heeft mij gereanimeerd. God bestaat echt!
18. Die vraag over dat verschil Oude en Nieuwe Testament; ik heb het wel gevraagd, maar ... ik heb het boekje niet meer.
19. Elke week deden we een aantal hoofdstukjes. En dan de vragen bespreken in groepjes, 7 of 8 keer. En dan de ene keer deed Martin het en de andere keer Jacqueline met een vrijwilliger van de kerk erbij.
20. Dat was wel een goeie, we gingen er heel uitgebreid op in. Die weten wat het geloof allemaal inhoud. Geloof in God; hoe en waarom.
21. De vragen zijn wel redelijk behandeld. Ik vond het heel informatief; ik ben er best tevreden over.
22. Op geloof gebied ben ik verders niet veranderd. Na het voorval is dat alleen maar sterker geworden. Toch zal God mij misschien vergeven!
23. Mijn belangrijkste vragen hier? Dat ik hoop dat ik gezond buiten kom en dan genieten met de kinderen en de kleinkinderen weer.
24. Mijn meeste moeite heb ik met werk vinden. Daar zie ik het ergste tegen op. Voor die tijd heb ik bij Justitie gewerkt; hoe zullen ze dat vinden? Wie heeft er werk voor een moordenaar?
25. En hoe kijken de mensen tegen jou op... Nu gaat het allemaal mooi en aardig. Maar straks? Naar een verjaardag? Je weet niet hoe ze reageren. Na 6,5 jaar is de wereld zo ontzettend veranderd; dan ga ik met knikkende knieën. De wereld is veel sneller, technischer; daar ben ik nu bang voor.
26. Ik heb nog wel veel steun van familie, vrienden. Ik krijgt echt wel veel bezoeken.
27. Ik wil straks ook wel bij een kerk; ook voor de opvoeding.
28. Het mooiste wat ik geleerd heb bij de Alpha; die vele informatie, wat er allemaal nog meer is wat je niet wist over het geloof. Bijvoorbeeld: houden van je vijanden. En dat je moet werken enzo. Dan kan ik me boos om maken dat anderen zitten te luieren. Veel wist ik wel, maar dat God zegt: 'Heb je vijanden lief', daar denk ik wel veel aan.
29. Ja, ik heb daar wel een goed voorbeeld van. Donderdag hadden we ook wat bij de muziek groep. [Naam] had toen woorden met een nieuwe en die is toen helaas weggegaan. Dat ging over vergeven: hij had iets gezegd en dat was iets over een kind; dat was: 'dat vergeef ik je nooit!' En [naam] was er toen tegen in gegaan; dat je altijd moet vergeven! Ik vind dat je niet iemand dat kan opdringen. Dat moet je niet doen vind ik; niet er tegen ingaan. Elk mens is anders. Daar ga je niet tegen in.
30. Over de inhoud van de cursus; het waren allemaal korte verhaaltjes, maar de gesprekken onderling, die heb ik wel het meest gewaardeerd. Van mensen die al jaren naar de kerk gaan; daar haal je meer uit.

31. Andere dingen, invloeden? Ik heb aan van alles meegewerkt. Ik doe Bijbelstudie, Alpha, van alles. Ik lees de Bijbel, ik bid veel en ik brand altijd 4 kaarsjes. Voor mijn ouders, kinderen en de kleinkinderen. Voor straks heb ik gelukkig ook een verlofadres.
32. Toentertijd is de cursus niet geëvalueerd. Maar ik vond het heel informatief. Heel interessant. De cursus is voor iedereen aan te bevelen..
33. En antwoord op levensvragen.. bij mij was het niet: waarom ik het heb gedaan. Daar ben ik niet zo veel meer mee bezig. Ik heb me erbij neergelegd. Ik krijg toch geen antwoord op die vraag. Ik zoek nooit ruzie, ik blijf rustig gewoon en aardig altijd.
34. Met het geloof verder gaan; ik wil heel de Bijbel kennen! Ik heb het al gelezen, maar ik wil meer groeien.
35. Bij de cursus is alles redelijk behandeld; door Marin, Jacqueline, Johan [GV-ers] en [3 namen vrijwilligers]. De andere cursisten zijn inmiddels allemaal weg. Af en toe hadden we het er nog wel over, over het geloof, ook onderling. Maar de laatste 1,5 jaar niet meer.
36. Ja, ja wel op de gespreksgroepen. Ik mis wel [naam] nog. Die mis ik echt, maar die zie ik zondags dan nog wel. OK, ook dankjewel! Ik hoop dat je slaagt!

[Wederzijds bedankt voor het gesprek]

Bijlage L

Gespreksverslag Deelnemer 7 - PI de IJssel

Man van Surinaamse afkomst, 61 jaar, veroordeeld in verband met mensenhandel.

Informatie vooraf: met deze deelnemer had ik wekelijks contact gedurende de praktijkstage; het eerste halfjaar van 2017. We hadden een goede vertrouwensband, mede vanwege een gemeenschappelijke achtergronden. Overigens hadden we niet gesproken over Alpha – Prisons. We vonden het leuk om elkaar weer te ontmoeten.

[toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

1. Ik ben geboren en getogen in Suriname. Daar ben ik protestant opgevoed bij een Evangelische Broedergemeente zoals dat nu heet. Ik heb een broer en 8 zussen en mijn ouders zijn overleden. In Suriname was ik politieman, maar daar ben ik in 1980 mee gestopt. In 1997 ben ik naar Nederland gekomen.
2. Verder ben ik boer geweest in Suriname met een perceel van 3 ha. We hadden toen daar 60 koeien en dat deed ik samen met mijn vrouw. Die deed dat erg graag en was heel toegewijd.
3. In februari '80 na de coupe is de toestand erg verslechterd. Ik wilde niet naar Nederland, maar de kinderen in Suriname.. Voor hen werd het erg vervelend. Onze dochter had last van de stakingen en was altijd thuis. We moesten de kinderen thuis laten. Mijn vrouw is Nederlandse en die leerde ik kennen toen ze daar op vakantie was.
4. Toen zijn we hierheen gekomen en gevestigd in Brabant. Daar heb ik uitzendwerk gedaan bij [bedrijfsnamen] en daar maakten we koeling voor motoren. In die periode kocht ik een woning in Rotterdam. Dat was dicht bij de dochter van [naam].
5. Mijn schoonzus had een kerkelijke gemeente in Amsterdam en een kind. Zij was daar kerkelijk leider en daar gingen we elke zondag naar toe. Later is dat de [naam van de gemeente] geworden. Ik deed daar het muzikale deel en mijn vrouw deed in de kerk helpen schoonmaken en zo. Mijn schoonzus heeft toen ook in Brabant een kerk gesticht. Ja, dat heb ik 25 jaar gedaan, muziek maken!
6. In 2010 ben ik geremigreerd naar Suriname. Ik had de woning nog aangehouden en die wilde ik na verloop van tijd verkopen. Daarin woonde mijn dochter met de jeugdleider van de kerk en enkele anderen. Ik heb toen een bepaalde datum genoemd en dat is mijn fout geweest. Toen ik in Nederland kwam om de woning te verkopen, werd ik aangehouden. De Marechaussee had mijn signalement en ik werd in de boeien geslagen.
7. Waarvoor dat was? Er waren verschillende aangeefsters en het was voor mensenhandel. Ik zou ook misbruik hebben gepleegd. Maar ik heb niets gedaan; het zijn allemaal leugens. Mijn eigen dochter had aangifte gedaan, samen met iemand van jeugdzorg. Later bleek dat mijn dochter geen verklaring heeft afgelegd, maar wel iemand van jeugdzorg. Dat was op [datum] op Schiphol. Daarna heb ik geen contact meer. Bij die aangifte is ook een schadeclaim neergelegd. Van ½ miljoen euro.
8. Waar ik toen mee bezig was, mijn belangrijkste vragen. Dat was toen in mijn gedachten: ze merken het wel. Het recht zal zegevieren!

9. Mijn eerste gedachte was, niemand kan zolang toneelspelen! Na een jaar, in 2013 is er een schorsing geweest en mocht ik terug naar Suriname. Mijn vrouw was toen ziek en mijn advocaat zei dat ik mocht reizen: 'Je mag haar gaan zien'. Toen heb ik een ticket gekocht om via Frankrijk te reizen en daar werd ik weer aangehouden. Ik heb toen een maand in Frankrijk gezeten en toen naar hier; als eerste naar de PI de Schie.
10. Ik heb altijd nog vertrouwen in Justitie. Met de Bijbel in de hand. Als de meisjes eerlijk zijn, dan komt het uit.
11. Mijn grootste vragen toen: In Suriname is het zo, dat als er niets is gevonden, dan wordt je weggestuurd. Hier is het zo dat ze je zo lang mogelijk vast houden. Dus mijn levens vragen: Wat gebeurt er? Hoe, wat? Wanneer.... ?
12. In 2014 is de uitspraak gedaan: 6 jaar. Daarna ben ik in hoger beroep gegaan en toen is het 15 jaar geworden! In 2016 ben ik in cassatie gegaan en ik had augustus vorig jaar, zoals normaal, een uitspraak verwacht. Maar dat is weer verlengd en ik hoor nu niets meer. Ze proberen me kapot te maken.
13. Dit jaar, 2018, wordt echt het jaar van waarheid. Ze moeten binnen 2 jaar uitspraak doen.
14. Andere vragen? Ach, geld zegt me niets. Ik hoorde een echt gelovig iemand zeggen: "Ik had veel geld, maar nu ben ik rijk!" Ik hoop op gerechtigheid. Om in ere hersteld te worden. Ik ben een trotse man! Ik weet dat God van me houdt? Ik ben vergeven!
15. En ik vraag om mijn gezondheid te houden, gezond te blijven. Als ik eruit kom; dat ik dan goed voor mijn vrouw en voor mezelf kan zorgen. Maar ik ben ook bang. Mijn vrouw heeft Parkinson en in combinatie met Alzheimer. Zij is veel ouder dan ik en ze is medeverdachte. Meer dan 6 jaar geleden heb ik haar voor het laatst gezien. Ik hoor nu alleen haar stem. En dat is verschrikkelijk.
16. De laatste tijd heb ik mezelf er voor afgesloten. In het begin teerde ik weg. Mijn advocaat heeft me toen gezegd: "Zorg voor jezelf! Je bent geen seriemoordenaar." Ik vond rust en ben de bijbel gaan lezen. Ik wil alleen gerechtigheid als ik eruit kom.
17. Ja, dan... Ik kan nog hard werken, maar ik kan niet voor mijn vrouw zorgen. Zij heeft speciale hulp nodig; ze kan alleen maar klagen en praten over doodgaan. Ik moet me altijd inhouden.
18. Ik heb goed bezoek, geen klagen. [Naam] en de kleinkinderen, van 12 tot 18 jaar. Daar heb ik bijgewoond in de periode dat ik geschorst was. Die zeggen ook allemaal: "Waarom?" Ik ben een kindervriend!
19. In PI de Schie heb ik de uitspraak 6 jaar gekregen. Na de schorsing ben ik in 2014 naar Krimpen gegaan. Eerst was ik nog in Zoetermeer, daar was Wytze Plantinga dominee. Het was wel heel anders dan hier in de kerk. De dienst was in een zaal.
20. Ja, ik herinner me de Alpha daar nog. Ik wist veel over de Bijbel en er kwamen ook vrijwilligers. Ook Joop Gottmers [schrijver 'Knockout'] is een keer geweest. De Alpha duurde iets van 6 weken. We zaten in groepjes en bespraken de thema's die op papier stonden, daar moesten we met elkaar over praten.
21. We spraken over de Bijbel. Over wat er inhoudelijk op dat papier stond. Met een paar vragen om over te discussiëren. Niet over persoonlijke dingen. Dat waren ook wel 1 op 1 gesprekken, met vrijwilligers.
22. Waar het nu over hebben, over delict en levensvragen; al die vragen is me nooit gevraagd. Misschien had dat mij toen wel verlicht? Ik had veel schaamte. Wat gaat men van me denken? Ik sprak niet over mijn delict. Wel 'waarom ben ik hier', 'wat is mijn doel van het leven', dat soort vragen.

23. Achteraf heb ik dat wel gemist. Zo'n 1 op 1 gesprek als nu. Dat zou achteraf fijn zijn. Ik heb nu gemerkt dat je je verhaal kunt vertellen aan een vertrouwd iemand bij de GV zoals Martin {GV-er}. Toen vertrouwde ik niemand [medegedetineerden].
24. In een gespreksgroep kunnen de emoties soms hoog oplopen; Alpha was rustiger. Eerlijk gezegd vond ik het niet veel anders dan ik me had voorgesteld. Ik ben opgegroeid met een dosis wijsheid van mijn ouders en ik had op alles wel een antwoord. Ik weet wat voor zin het leven heeft. Wat de waarde is; zo goed mogelijk met mensen omgaan. Men moet elkaar vertrouwen.
25. Ik had het goed, geen zorgen. Ik had zelf auto's, geld; ik wilde anderen blij maken!
26. Het mooiste wat me van Alpha is bijgebleven; buiten denken ze: het zijn mensen zonder hart. Ik heb gezien dat de grootste monsters ook een hart hebben. Die zorg onder de jongens. Ze koken voor elkaar op de afdeling.
27. Het mooiste was eigenlijk wel de afsluiting. Allemaal blij gezichten, warmte, lieve vrijwilligers. Dat was nieuw voor mij. En toch heb ik de diepste vragen niet gesteld. Ik durfde niet.
28. Later in Krimpen kwam dat wel. Ik ben me gaan realiseren; Ik ben niet schuldig! Vertel je verhaal! Als je gaat afzonderen dan heb je een probleem. Dus; ik heb niets te verbergen. Ik vertel het gewoon. Het algemene verhaal. Niet al die details zoals nu; ik wil wel mijn privacy.
29. Hier in de PI ben ik een soort vertrouwens man, ik ben oprecht, ik ben nooit betrapt. Ze staan aan mijn kant; er was zelfs een PIW-er bij de zitting.
30. Het effect van Alpha, of ik veranderd ben? Misschien opener geworden. Maar als persoon ben ik dezelfde gebleven. Ik blijf stabiel wat mijn geloof betreft. Ik ben ermee opgegroeid en ga er mee sterven. Hier in de PI moest ik kiezen en ik heb protestantse GV gekozen in plaats van de Boeddhist.
31. Ik vond het wel fijn dat ik de cursus heb gedaan. Alle positieve haal ik er uit en dit is 1 van de positieve. De cursus heb ik niet geëvalueerd en dat was in verband met mijn schorsing. Ik heb wel een certificaat gekregen en daar ben ik trots op!
32. Er kwam toen speciaal iemand van buiten een dominee, die gaf de cursus. De vrijwilligers zaten erbij en het was goed georganiseerd. De afsluiting was groots! Met catering, muziek; heel officieel. Hier in Krimpen heb ik niet meegedaan. Ik ben er wel heel positief over; het moet vaker gedaan worden.
33. Hoe het beter zou kunnen of tips? Nou bijvoorbeeld net als afgelopen zondag [paasviering]. Dat was geweldig. Dat systeem: typische liederen, leuke liederen een blijde dienst. Die jongens het gevoel geven dat ze meetellen. Dat zou met de cursus ook kunnen; toon betrokkenheid, dat ze meetellen. Bijvoorbeeld naar de jongens toe gaan, een gesprek hebben; dat ze voelen dat hun aanwezigheid belangrijk is. En dan luchtig brengen, makkelijk mee omgaan; het moet niet moeten.
34. Bij de cursus werden we ook verwend en dat hoort erbij. De rest komt later. Als je mensen wil voor een goed doel, moet je ze verwennen. Bijvoorbeeld met koffie op de afdeling; ik zie die jongens helemaal opfleuren!
35. En net als nu; een 1 op 1 gesprek vóór de cursus. Dat ze weten wat ze kunnen aantreffen. Moeten? Moeten? Dan is het afgelopen.
36. Door de gespreksgroepen merk je dat wel. In grote lijnen komen die wel overeen. Soms zijn er heftige discussies, maar ook heel waardevolle momenten!

[Wederzijds bedankt voor het gesprek]

Bijlage M

Gespreksverslag Cursus Begeleider Alpha – Prisons – PI Dordrecht

Kennismaking: Ted Br. is relatief kort begeleider van de cursus Alpha – Prisons in de PI Dordrecht, maar daarvoor al vele jaren elders. Hij geeft ook Alpha cursus in de Hoop, waar hij tevens psychosociale hulp verleend. Voor het interview hadden we kennism gemaakt bij de voorlichtingsavond over Alpha – Prisons in de PI Dordrecht.

[toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

1. De eerste vraag die ik altijd stel bij de Alpha is: “Is er meer?”. We inventariseren dan de vragen binnen de grote groep en later binnen de kleine groepen volgt dan hetzelfde rondje. Met de vraag ‘Is er meer?’ bij de eerste les, wordt ook een film vertoond. Ja, om iets te prikkelen tot een mening.
2. Er melden zich ongeveer 15 mensen, maar daar vallen er altijd vanaf. De laatste keer waren het er 9. Met het aantal lessen gaan we ook naar 8 x in plaats van 14. 14 hoofdstukken en 14 lessen duurde te lang. We doen nu ongeveer 2 hoofdstukken per les; we hebben dan 2 keer een inleider en tijdens de les wisselen we dan.
3. We werken met een team van vrijwilligers; ikzelf met nog 3 vrouwen en elke keer komt de dominee of de pastoor erbij aanschuiven. Er zijn dan 4 rollen te onderscheiden: de inleider; die verzorgt de inleiding vooraf en heeft het filmpje bekeken. De gastheer; die zorgt voor de koek, gebed en de liederen om te gaan zingen. De notulist; die is vooral observator en stuurt na afloop de stukken rond. En een reserve.
4. Het gaat allemaal om groepen. We hebben nu een hele actieve groep. Je maakt van alles mee! Een aantal komen niet meer; iemand heeft straf op cel of sommigen zijn overgeplaatst. Straf op cel kan bijvoorbeeld zijn voor blowen; dat kan dus kennelijk binnen?
5. Ondanks de straf zou het juist heel heilzaam zijn om bij de cursus te zijn, maar ja dat is het beleid van de PI. De GV-ers kunnen daar ook niets aan doen. Het is een taak voor het personeel en dat zou aangekaart moeten worden. Als vrijwilliger ben je onder de dominee en de pastoor, uitvoerend.
6. Alpha – Prisons is bedoeld voor de christenen. Drie kwart van de gedetineerden is allochtoon met een over vertegenwoordiging van Antillianen. De moslims kunnen bijvoorbeeld niet mee doen. Dat vind ik jammer, maar wordt door de GV gescheiden gehouden. Ze moeten bij binnenkomst aangeven of ze kiezen voor de imam of de protestantse GV.
7. In de kerkzaal is het iedere zondag vol. Er zijn er dan maximaal 90. Er is een periode geweest dat er zelfs een wachtlijst was. De ene keer is de dienst van de pastoor en de andere keer van de dominee. Die groep moslims bereik je dus niet. De directie van de gevangenis is daar erg voorzichtig mee.
8. [we spreken even door over ‘bekeerde’ moslims die vaak de schijn ophouden en dat er op de gang soms over geloof gesproken wordt, maar dat moslims elkaar afhouden van contact met ongelovigen]
9. De kerkgangers zijn vooral allochtonen en Oost-Europeanen. De liturgie is een krantje met allemaal teksten in Bulgaars bijvoorbeeld, maar dus geen moslims of Arabisch. Waarom wel?

Nou, iedereen moet het toch weten? Ze horen niet bij een kennismaking over de Islam. Ex-moslims zullen eerst de sfeer afwachten.

10. Over de werving; het wordt aangegeven voor de kerkdienst en we gaan alvast flyereren. Dan kunnen ze inschrijven voor de Alpha. Dus de groep volgt de kerkdienst en dan de Alpha. Soms gebeurt het wel eens tussendoor; er was een keer tijdens de Alpha iemand op de gang en de deur stond open. Diegene ziet de koek en vraagt: "Wat is hier te doen? Wat is dat?" Dat bleek een moslim. Toen hebben we uitleg gegeven en hij zei: "Daar zou ik wel bij willen horen!" Later bij een kennismaking zei hij dat hij een keuze moest maken. Hij komt niet meer langs, tenzij gevangenen hem iets over het geloof zegt? De groepen kerk- en moskeegangers zijn denk ik gescheiden. Ze trekken gescheiden van elkaar op, maar ik weet niet of ze op de gang contact hebben.
11. Ik denk wel eens; hoe zou je die groep wel kunnen bereiken? Maar het is niet de bedoeling van de directeur om de gevangenen richting het evangelie te brengen. Het gaat hem erom dat het binnen goed, smooth en rustig gaat. Het ligt wel veel aan de visie van de directeur. Maar hou het maar lekker zo.
12. Wij willen dat iedereen het hoort en de directeur wil de gevangenis bevolking rustiger krijgen. De visie van de directie is erg belangrijk.
13. [we spreken even door over een situatie in de Amerikaanse staatsgevangenis Angola (Louisiana) waarbinnen o.a. een eigen theologische school is opgezet]
14. Wat de motivatie is van de deelnemers? Ze zijn op zoek naar antwoorden op vragen: "Is er vergeving voor wat ik gedaan heb?" Dat proef ik. Ze hebben heel wat achter de rug. Zoveel gedaan wat niet deugt. Ik heb dan de neiging; er is altijd vergeving! De dominee noemt ook zondebesef. En niet te snel berouw...
15. De interesse in redding is heel duidelijk aanwezig. Anders zou het een technisch verhaal zijn. Als het alleen eten en koek is? Dan houden ze het niet vol. Je moet als deelnemer echt verantwoording voor jezelf nemen. De moeilijke vragen blijven erbij in je leven.
16. Het thema is altijd duidelijk. Net als het zingen en als je er niets mee hebt ga je er niet zitten.
17. De kerk is meer laagdrempelig. Daar zouden ze ook wel dingen uitwisselen, daar hebben ze meer contact. De laatste keer stond er voor de dienst een inspectieteam met een hasjhond.
18. Er is een ding wat je niet gaat vragen, maar wat ik wel wil zeggen; 1 ding.... Binnen de PI is er een heel andere bevolking; ze hebben vaak een dubbele diagnose. Er is een psychiatrische component en daar moet meer aandacht aan besteed worden. ADHD daar hebben ze veel last van. Of ze hebben bepaalde dingen gedaan op het gebied van zeden. Ze kunnen geen nee zeggen, gaan stuiteren.
19. Cipiers zijn geen behandelaars en deels is dit wel de problematiek; de stoornis op de rails krijgen. Van verslaving met dubbele diagnose. Daarnaast zijn er veel LVB. Recent onderzoek onder die groep wijst bij 60% op schizofrenie. Bij een van onze cursisten herken ik paranoïde wanen. Hij zei pas: "Er zitten hier mollen; die je verraden!" Puur psychiatrische problematiek zoals je bij de Hoop ook mee maakt. Daar kom je mee in aanraking en daar moet je iets mee.
20. Die deelnemer ging pas nog helemaal door het lint. Hij schreef dat toe aan het niet krijgen van zijn medicatie, maar is dat inderdaad de schuld? Mijn ervaring is: zo gauw kun je niet flippen! Het idee van 'niet medicatie krijgen' was voor hem al voldoende om een hele deur te slopen!
21. En de deuren in de PI zijn stevig.... Ja, inderdaad die deelnemer; duidelijk een psychiatrische component. Autisme, borderline, komt ook vrij veel voor. Alles moet dan volgens zijn regels; het

moet dan precies gaan zoals hij verwacht. Ze staan communicatief helemaal stijf, hebben totaal geen inlevingsvermogen en zijn bijvoorbeeld beperkt in lezen.

22. [we bespreken even (licht) verstandelijke beperkingen, (lage en hoge) autisme, Asperger e.d., de verschillen tussen mannen en vrouwen in dat verband en relatie met cursussen sociale acceptatie]
23. Een tijdje geleden heb ik aan de locatiedirecteur een hele set algemene lesteksten gegeven; heel algemeen en voor iedereen om in detentietijd mee te geven. Ja, dat is ook heel goed materiaal voor een re-integratie traject of resocialisatie, maar ik heb er geen vervolg meer over gehoord.
24. Wat eventueel opvalt als verandering? Ze worden opener, vrijer. Ze voelen zich goed. Zingen doen ze steeds beter. Je ziet een verdieping en zeggen aan het eind: "Jammer dat het afgelopen is!" Een doet ook een herhaling en dat kan als er plaats is. De groepen moeten niet te groot zijn; 12 is max.
25. De evaluatie doen we met de pastoor en dominee aan het eind van de cursus en met [naam] en [naam] coördinatoren van Exodus. Een evaluatie met de mannen zelf? Nee, we gaan niet die diepte in. Wat ze zwak of sterk vinden? We vragen dat wel globaal aan het eind en dan hoor je: 'leuk', 'interessant'. Daarna ben je ze kwijt. Tenzij je ook kerkvrijwilliger bent, dan zie je tijdens de vieringen wel weer de oude cursisten terug!
26. Waar de knelpunten liggen qua integratie? Dat is iets dagelijks. Een punt zetten. Rust; kan ik met mijn levensprobleem weer verder leven. De gewone vragen die je als mens hebt, heb je hier in extreme mate. Hun sociale groep als ze weer terug gaan naar buiten, is niet het milieu wat ondersteuning geeft. Bijvoorbeeld heel basale dingen zoals het omgaan met een mobiel, de post open maken; is al een ingewikkeld verhaal. Daar is wekelijkse ondersteuning nodig; een maatje. Ik weet van iemand die buiten kwam en bij thuiskomst een cadeautje kreeg; het bleek een keurig ingepakt doosje, strikje erom, met een pistool...
27. Dat geldt voor het geloof ook. Wat doe je met je geloof. De slotles is: "Hoe is nu de rest van je leven?" Dus op alle levensgebieden; hoe zijn je doelen over 15 jaar. Wat zijn de valkuilen. Praktische problemen zijn vaak gerelateerd aan geloof. We geven dus mee: meldt je aan bij een kerk! Zodat ze een verantwoord milieu kiezen. Ik geef altijd mee: er is opvang om elkaar overeind te houden.
28. Ik heb geen lijstje met sterke punten of aanvullingen. We mogen de cursus nog geven en we zitten hier nog, dus? Die mannen zitten geruime tijd vast en er is geen eigenlijk vervolg. Wel een gespreksgroep en daar kunnen ze bij terecht. Ik begrijp van de dominee dat de mensen bij hen kunnen komen. En naar de kerkdienst natuurlijk. Maar of ze dat ook doen?
29. 't Is mooi om te doen! Ik ben in 1999 begonnen in Jozua tot ongeveer 2011. Het is officieel een wereldwijd concept en dan 2 x per jaar. Maar dat deden we niet altijd. Ik ben begonnen met alleen inleiden, zonder film en in groepjes. Nu werken we hier in de Pi en bij de Hoop; en interkerkelijk.
30. Men kan zich melden, het film bestand is leuk en het team loopt leuk. Er zijn goede contacten met de dominee en de pastoor. Ik heb niet veel zicht op iets van een vervolg. Twee keer per jaar is de bedoeling. Twee van ons team doen het al jaren lang. Mijn 1^e was in oktober 2017 en nu dus de 2^e ronde.

[wederzijds bedankt voor het gesprek]

Bijlage N

Gespreksverslag Cursus Begeleider Alpha – Prisons – JC Zaanstad

Kennismaking: Helmine P. is diaconaal pastor in Justitieel Centrum Zaanstad en begeleider van cursussen Alpha – Prisons. Daarnaast heeft ze een coördinerende functie voor Alpha Nederland. Voor het interview hadden we kennismaking bij een voorlichting over Alpha – Prisons in de PI Dordrecht, die door haar werd verzorgd.

[nadere kennismaking, toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

1. Samen met [naam] en [naam] van Alpha Nederland, zit ik in een groepje om Alpha – Prisons te coördineren, in goede banen te leiden. De stuurgroep van voorheen waar ook [naam] in zat, is er niet meer. We werken eraan om vrijwilligers, groepen en acties te faciliteren met materialen en proberen de kwaliteit te bewaken, te verhogen. Dat is wel lastig vanwege het systeem. Het staat ieder vrij om te beginnen met de materialen en de groepen komen bijvoorbeeld niet op training.
2. Ik heb wel een anekdote die het probleem schetst: vorig jaar moest ik invallen bij een andere bajes. Daar was gewoon het basisprincipe gehanteerd; het boekje met thema's, de inleiding en daar praten wij als begeleiders en dan in kleine groepjes, daar gaan de mannen zelf praten. De eerste bijeenkomst heeft als titel: "Is er meer?" Achteraf zegt een vrijwilliger tegen me dat hij het zo fijn heeft gevonden; hij heeft zo fijn kunnen delen over de ruimte die er is in het vaderhart van God! Maar dat is dus niet de bedoeling geweest.... De mannen moeten praten. Ze hoeven de eerste keer nog geen fijn godsbeeld te krijgen...
3. Het DNA van Alpha zit niet alleen in een boekje. Je moet ook aanvoelen en ervaren wat Alpha is. De bedoeling is overal hetzelfde ja, maar je weet niet precies.... De basis is belangrijk maar het gaat er om dat de mannen de vragen vrij bespreken. Dat is niet de vrijwilligers aan het praten.
4. Bij Alpha is een community gedachte van belang. Niet informatie van A naar B; dat is catechisatie. Normaal gaat het zo; er is een maaltijd, dan inleiding en dan in groepjes werken. Het gaat om een kennismaking met het christelijke geloof; niet zozeer kennisoverdracht, maar het gaat om het deel uitmaken van een gemeente.
5. Ik had wel eens discussie met mijn [naam collega] over Alpha en het niet compleet zijn, onderwerpen niet behandelen, maar dat hoeft, dat moet niet. Het is een eerste proeven aan het Christendom. Belangrijk is ook de aandacht voor het werk van de Heilige Geest, samen bidden. Een vrijwilliger merkte pas op dat de GV-er er mag zijn voor het 'moeilijke vervolg'.
6. In deze PI wordt Alpha gehouden op zondagmiddag. Ikzelf met 10 vrijwilligers en dan met ca. 25 man, deelnemers, waar we dan 4 groepen van maken. Elke groep heeft dan 2 leiders. Het community idee is ook het 'bouwen van buiten naar binnen'. De vrijwilligers zijn het gezicht van buiten naar binnen. Er is een mooie Engelse term die ik even kwijt ben; het gaat om het uitnodigen van de kerk buiten. Een deel van de kerk naar binnen brengen.
7. Of een geloofscursus het antwoord is op geloofsvragen? Wat mij betreft zit het niet op het cognitieve. Bij mindfulness gaat het ook niet om te leren over je 'mind', maar om oefeningen te doen.
8. Bij een breicursus, een danscursus; je leert niet hoe je moet dansen of breien uit een boekje. Een geloofscursus gaat gepaard aan het beleven van geloof.

9. De frequentie is hier 4 keer per jaar. Dit jaar wordt het 3 in verband met een capaciteitsprobleem en we hebben 8 bijeenkomsten in plaats van 10. Met [naam], de voorganger van mijn collega deden we om en om. Ik zal je een schema mailen met de opzet voor het programma van de Alpha van dit voorjaar; dan zie je hoe 14 lessen in 8 geschoven zijn.
10. Ik heb eerst in de andere PI gewerkt en ben nu twee jaar hier bezig. De geloofssituatie is heel divers. De Alpha staat open voor iedereen. We werven onder de kerkgangers en dat is van helemaal niet, een kleine groep met totaal geen achtergrond, tot een kleine groep die ook buiten kerkelijk actief is. De middenmoot, 80% zijn veel Surinamers, Antillianen vanuit de kerk die naar de Alpha komen en gelovigen in de familie hebben. Die komen hier opnieuw er weer mee in aanraking. Sommigen kunnen heel religieus zijn, die zijn veel bezig met geloof.
11. We werven via posters en aankondigen. Ik houd dan ook een Alpha dienst op die zondag. We kiezen dan samen een thema en een filmpje van bijv. van Shane Taylor en we nodigen dan daarbij. Het is nu nog samen een pot nat, het idee is om de HvB [huis van bewaring] apart op een zondag te gaan en de Gv [gevangenis] apart. De Gv heeft hier [Zaanstad] ook een avond recreatie.
12. Hun motivatie? Een aantal hebben serieuze interesse in christendom, anderen vinden het leuk om met vrijwilligers bezig te gaan, en anderen vinden het fijn om even uit de cel te zijn.
13. In het programma is hier geen maaltijd en het duurt ongeveer 2 uren. Buiten is het meestal van 18:30 en dan drie uren. Het thema 'Heilige Geest' is buiten een weekend; binnen combineren we dat met de dienst op zondagochtend en dan in de middag; dus een hele dag Alpha en ja, dat is erg zinvol! Normaal hebben we het eerste half uurtje koffie en gewoon contact, dan 20 minuten inleiding en mededelingen en daarna 1 uur in groepjes.
14. Welke levensvragen? We laten ze praten. Over hun vragen. Zijn dat levensvragen? De meeste zijn 'overlevingsvragen'. Over de bewakers, over het eten... en daarbij letten we op het thema en willen we ze er doorheen trekken. Doorvragen. De geloofsvraag die dan speelt is bijvoorbeeld naar het lijden. Van henzelf, van kinderen die ziek zijn.... Waarom? Maar in de praktijk komen ze er niet zo mee.
15. Maar bijvoorbeeld over genezing, dan komt wel vaak de vraag, waarom iemand die zo een goed leven had, toch al doodgaat. En over de kerk: dat de kerk hypocriet is of hoe de kerk met geld omgaat; daar hebben ze zelf dan ervaringen mee. Vaak is het ook een houding om zichzelf niet bloot te geven. Het is ook 'zoeken'; het is lekker makkelijk om te letten op waar de kerk het niet goed doet.
16. Wel vragen over geloven; het is nodig om er namen aan te geven. Vragen over God? Ze twijfelen niet of God bestaat. Maar: vergeeft God mij? Kan ik terugkomen bij God? Anderen vergeven? Kan dat?
17. Als ontwikkeling zie je dat ze eerst onkerkelijk zijn en vaker de Bijbel lezen. Of ze gaan dat doen, meer actief. Een aantal beleven ook iets met God in hun cel. Of gaan samen bidden. Er wordt zeker over doorgepraat en wij dagen ze ook uit; om samen te bidden voor iets.
18. Daarvan heb ik wel een bijzonder voorbeeld, een positieve uitzondering. Bij de cursus in de PI bij het thema over de Heilige Geest gingen we met hen bidden. En het was iemand die het geloof had achtergelaten. Een dag voor de cursus was zijn vrouw ervandoor gegaan. Hij strekte zich uit en kwam in verbinding met God. Echt weer opnieuw. Hij ontving vergeving en uit zichzelf ontstond ook de vergeving naar zijn vrouw. In drie weken tijd werd hij een vader van de afdeling.
19. Tijdens die les vielen er de puzzelstukjes op zijn plaats. Christelijk gezegd; hij bekeerde zich en werd een voorbeeld van een nieuwe verbinding met God. Hij bleek zich ook te identificeren met

het verhaal van Mozes. Hij is nu naar Ter Apel want hij moet terug naar zijn eigen land en hij herkende zich in Mozes, die terug moest van zijn schoonvader naar zijn volk; hij werd ook zo teruggeroepen.

20. Waarom mensen afhaken? Van de 25 blijven er meestal 17 of 18 over. De eerste 3 keren laten we nog nieuwe aanmeldingen toe. 100 % van de afhakers is door overmacht. Door overplaatsing bijvoorbeeld. Eén keer was het dat iemand niet samen met een andere in de groep kon en die is afgehaakt. Niets aan te doen. De selectiefunctionarissen in de Den Haag bepalen de overplaatsingen. Soms is het ook de zitting, schorsing, vrijspraak etc.
21. Als evaluatie vragen we in de kleine groepen de laatste keer wat ze ervan vinden. Deze keer hebben we een uitgebreidere evaluatie gedaan. Daar komt uit dat 2 uur te kort is; het kan eventueel wel langer, maar dan kom je met luchten in de knoop. Ook die 8 x is te kort. Ook kwam eruit dat een iemand zich niet uitgenodigd voelde. Die was Jehova getuige en een vrijwilliger had zich negatief over hem uitgelaten. Dat is later met die vrijwilliger besproken en we hebben er lering uit getrokken. Verder hebben we vooral onderling met de vrijwilligers en mijn collega GV-ers een evaluatie.
22. Of en hoe de cursus met hun persoonlijk geloofsleven kan integreren? Dat verschilt per persoon, interesse, groepsdruk. Knelpunt is ook dat veel LVB zijn en niet gewend om er wat mee te doen.
23. Het cognitieve is niet het belangrijkste. Maar: die mensen uit de kerk zijn aardig en God is er. Bestaat dat, dat is het een goeie Alpha. Alpha is proeven aan het Christendom, iets ervaren van Gods liefde. Dat ervaren dat kan rechtstreeks; in henzelf, of dat ze het terug zien in andere mensen. En die hen nieuwsgierig maken. En misschien gaan ze buiten naar de kerk?
24. Daar zijn we actief mee bij 'de Sluis' [Diaconale Stichting Gevangenzorg]. Hoop, dat is heel belangrijk. Aan het eind van de Alpha vragen we of ze naar de kerk willen. We kijken dan welke past en in principe nodigen we die ook binnen uit. Dat is de opzet van 'de Sluis' en we hebben daar goede voorbeelden van. Lastig is dat we niet weten wanneer ze vrij komen.
25. Wat ik zelf hoop, en als ik mijn mening mag geven. Veel GV-ers zien de Alpha als een ander boekje. Maar Alpha is een totaal concept! Het is niet een boekje behandelen met vrijwilligers; het is een groep vrijwilligers van buiten in ontmoeting met de groep binnen.
26. Dat geeft ook spanning. GV-ers willen wel vrijwilligers die hun werk ondersteunen, maar vrijwilligers van buiten die inhoudelijk iets naar binnen brengen is best spannend. Wat die spanning is? De boodschap van een vrijwilliger is soms ongenueanceerd. "Geef jezelf aan Jezus en alles komt goed". Dat hoeft niet.
27. Sommigen zijn het niet eens met de inhoud van de Alpha, maar ik vind dat die wel goed aansluit. En we kunnen er ook wat mee. Ze [GV-ers] vragen ook niet aan mij of ik het eens ben met hun theologie. Mijn inspiratiebron is het Evangelie. En dat is ook wat me drijft; dat God door het offer van Jezus altijd voor iedereen een mogelijkheid geeft om opnieuw te beginnen! Ja, ha ha, daar heb ik over nagedacht!

[wederzijds bedankt voor het gesprek; kort nagesprek gehad over het streven naar eenheid van de Kerk aan de hand van de opmerking: "Jezus komt terug om Zijn bruid te begroeten; niet Zijn harem!]

Bijlage O

Gespreksverslag Cursus Begeleider Alpha – Vrijwilliger PI de IJssel

Kennismaking: Wout B. is vrijwilliger van de St. Gevangenzorg in PI de IJssel. Daarnaast geeft hij verschillende jaren de 'gewone' Alpha cursus. Voor het interview hadden we uitvoerig kennisgemaakt in PI de IJssel en op een evenement.

[toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen]

1. Binnenkort doe ik weer een nieuwe Alpha in Barendrecht op verzoek van gereformeerde kerken en daarvoor heb ik 6 x een Alpha gedaan. Die bestaat normaal uit 10 avonden en een weekend, maar we doen vaak een paar avonden minder; we combineren dan een aantal thema's.
2. De Alpha is in Engeland opgezet en veel kerken gebruiken het om mensen te informeren en om ze tot het geloof te laten komen. Het is begonnen met ene Nicky Gumbel ; die formule is naar Nederland gekomen en bestaat nu 20, 25 jaar nog steeds.
3. Als ik zo het werkboekje van Alpha – Prisons bekijk zijn er diverse thema's wat verandert. En de Alpha – Prisons ziet er wat eigentijds uit? Mooi!
4. We gaan zelf naar een evangelische gemeente in Barendrecht en ik mag graag mensen tot het geloof brengen. De stap naar de kerk is vaak groot; de drempel vaak te hoog. We houden de Alpha in een huiskamer setting en hebben dan groepen van 10, 12 of 15 personen. De samenstelling is van alles. Van mensen die uit de kerk zijn met een houding van: 'het zegt me niets meer', mensen met nog helemaal niets of met zoiets als: 'vertel me maar'. Allerlei soorten mensen.
5. Hoe ik ben begonnen? Zelf ben ik destijds naar een voorlichtingsdag geweest in Houten. Die is elk jaar. Dan krijg je een cursusboek, een werkboek en om inleiding te maken en om te leren hoe je moet omgaan met mensen. Dat is dus 1 cursusdag en dat is ook voldoende.
6. We registreren via de website de avonden, dan kan men zien welke groepen actueel zijn. Dus daar kan je altijd mensen naar verwijzen. Diverse kerken in Barendrecht doen mee, dus je kan op de site checken wie de Alpha geven als je iets wil weten.
7. We maken geen reclame voor een kerk, maar voor het evangelie. En het is voor allerlei soorten van mensen dus. Het laatste onderwerp gaat wel over de kerk en hoe dan verder; dat kan dus ook naar van alles zijn.
8. De werving? Die gebeurt door het netwerk. De betreffende traditionele kerk wil zich meer vorm geven, meer levendig, meer enthousiast zijn en zijn er dan mensen in de relationele sfeer die op zoek zijn dan gaat het vanzelf lopen. Via het netwerk van kerkleden, via relaties en we adverteren ook in de lokale krant. Zelf heb ik bijvoorbeeld gewoon een collega geworven. Die heeft het overigens niet afgemaakt vanwege te veel problemen thuis.
9. Als motivatie moeten ze wel op zoek zijn. Ja, naar wat; misschien naar vervulling? Mensen die ziek geweest zijn of nog steeds ziek, of kinderen van hen die met geloof bezig zijn. We hadden bijvoorbeeld een journalist die erg depressief was en na afloop van zijn Alpha tegen zijn vader zei: dat is ook niet voor jou! Zijn vader was toen ziek en is inmiddels overleden aan kanker, maar heeft wel zijn hele leven kunnen navertellen en rustig geworden. God zocht hem! Hij heeft nu vrede bij God.

10. Ons programma is opgebouwd in 10 avonden en die duren van ongeveer 19:00 tot 21:30 uur. Daarna een heel weekend over de Heilige Geest. Wie dat is, wat Die doet. Dat weekend is echt vervuld met de Geest; dan gebeurt er echt wat. Het is dan heel intensief; er zijn 3 momenten van lesgeven en worden echt ondergedompeld; heel intens.
11. Wie dat betaald? Dat doen we zelf. We regelen alles onder elkaar. De kerk heeft wel een potje evangelisatie en dat kunnen we ook gebruiken maar.... We zijn met 2 mannen en 2 vrouwen als vrijwilligers. Op een avond gaan we dan 1 uur eten en dan 15 minuten inleiding. Dan de vragen uit het werkboek behandelen in kleine groepjes. Dat laatste niet altijd, dat ligt een beetje aan de dynamiek.
12. De vragen van de cursus gaan over het begrijpen; het cognitieve, leren in je hoofd. Ik wil meer kijken en luisteren, in het hart, of ze het snappen. Op zoek naar antwoorden. Niet de antwoorden; maar dat ze geraakt worden. Zonder dat ze het snappen. Dat ze het ervaren, er door gaan. Niet alleen kennis, cognitief dus, maar het beleven. Ja, bevindelijk inderdaad ha ha! Hoe? Met doorvragen. Heb je wat ervaren, wat beleefd. Krijg je een keer bijzondere antwoorden? Dingen die toe te dichten zijn aan..; zou dat van God kunnen zijn?
13. Hun eigen vragen zijn dan belangrijk juist. We pretenderen niet de kennis in pacht te hebben, maar gaan wel op zoek naar antwoorden met ze.
14. Iemand had engelen gezien of iets bovennatuurlijks? Nou, zou God daar iets mee hebben? Zou dat? Of kan dat of dat? Iemand bij de Compagnie in de PI de IJssel heeft 3 x een moordaanslag overleefd. Die komt met vragen! Kan God iets met mij? En 'ik ben depressief'. Met die vragen er dan creatief mee omgaan. Iets is niet goed of fout. God is creatief genoeg om het hart te raken.
15. In de PI Krimpen ken ik [naam] en die spreek ik regelmatig. Ik ben een enorme leugenaar zegt ie zelf... Hij sprak me aan en ze: "Dat jij nog investeert in mij. Je laat je misbruiken... ?!" Maar ik blijf het proberen om [naam] op de rit te zetten.
16. Het begint met je hart aan Jezus geven. Kiezen voor Hem, is inwonen! Is een kind van God worden. Je hebt foute dingen gedaan, maar mag toch weer opnieuw beginnen.
17. Het gaat er niet om te oordelen; het is niet hun leven naast een meetlat leggen. Het is zoeken naar hun hart, wat er gebeurt. En daar vinden ze in: mijn leven is niet op orde. De oorsprong van het leven zit in het hart; dat maakt de keuzes. Het gaat om het hart. Waarom is het moeilijk om de ander te vergeven...
18. Wat voor ontwikkelingen je ziet? Evaluatief? Je ziet deelnemer wel ontwikkelen. We beginnen heel voorzichtig en laagdrempelig. Het gaat erom dat ze zich op hun gemak te voelen en om de sfeer. Soms is het een kleine en soms een grote groep. Ik denk nu aan [naam] van de NS, een niet-christen. Die had allemaal ruis in zijn hoofd. Hij heeft rust gekregen door de Alpha! Zijn relatie ging fout en ging met de Alpha op zoek naar God. Hij ging beter slapen. We hebben gebeden over zijn relatie.
19. Je begint niet meteen over het gebed, dat is pas later. In het weekend vooral bidden! Die [naam] is zijn medicijnen gaan afbouwen en heeft rust; hij is door de Alpha een veranderd mens. En dat zie je geregeld.
20. Het lukt niet altijd om te binden aan een kerk. Wat dan? Dan blijkt de drempel toch te hoog. Het is lastig om dan daar naar toe te gaan. Het lijntje is er wel....
21. We hebben in Barendrecht een 'Everyday Church'. Je kan het nagaan op de site. Dat is met koken, een inleiding en groepen en sociale activiteiten met elkaar. Dat is een soort van interkerkelijk; een brugfunctie om weer te settelen.

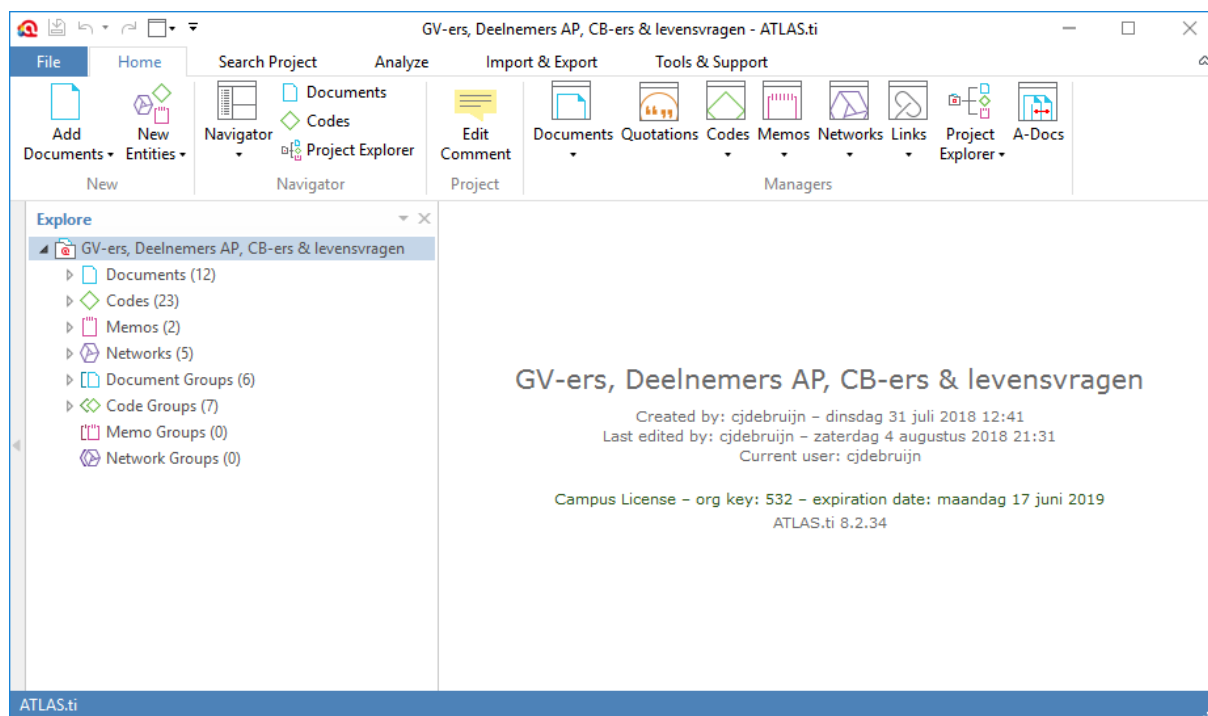
22. Terug naar de Alpha, alleen de begeleiders doen een evaluatie en er is een terugkom avond voor de deelnemers. We bidden als begeleiders ook elke keer aan het eind. Ja, steeds betalen we zelf met eventueel een bijdrage van de kerk.
23. Verbeterpunten of tips? Ons werkboek is dus ouder zie ik. Ja, er is geen vervolg op de Alpha. De laatste les gaat over de kerk en dat vind ik wel een zwakke schakel; die verbinding.
24. Het succes van de Alpha is afhankelijk van degene die het geeft. Kan die de groep op hun gemak stellen. Bij minder ervaren gevers zie je te veel discussie, listige vragen en twistpunten. Dan verliest men de aandacht. En met zijn vieren op één lijn zitten, maar de gever is belangrijk. Je moet de deelnemers zelf een gevoel van geluisterd geven. Anders snap je dat ze er niet op terug komen.

[wederzijds bedankt voor het gesprek]

Bijlage P

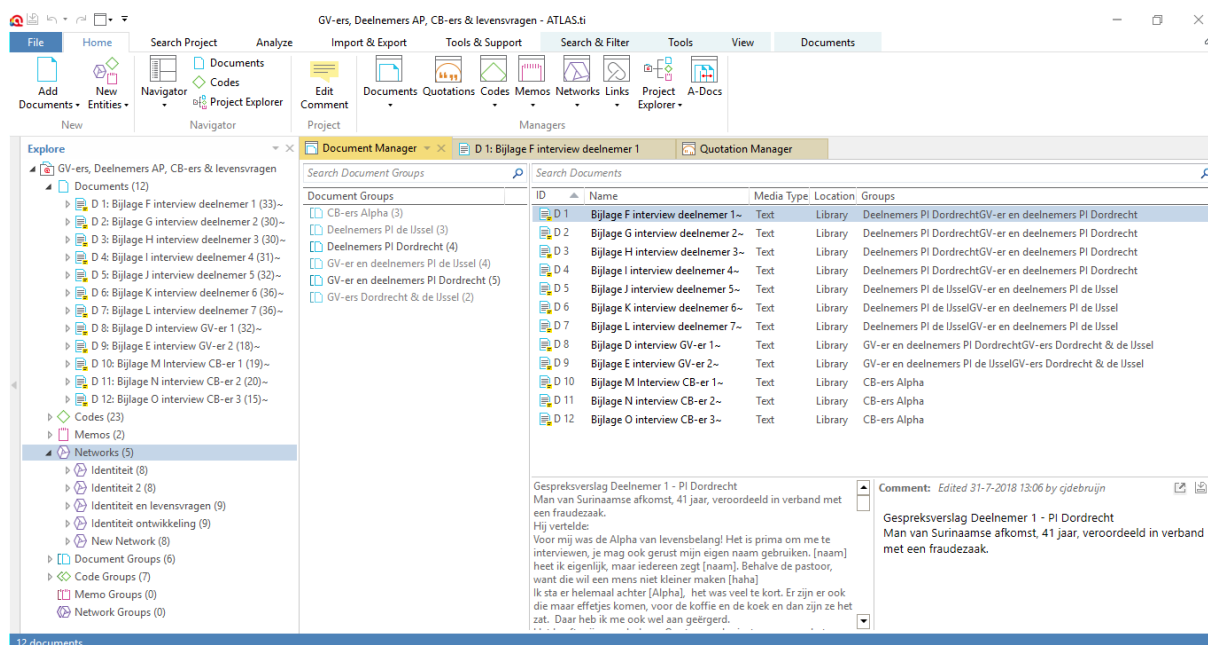
Bijlage P Project Atlas ti

Schermafdruck Atlas ti met beginscherm projectoverzicht

Schermafdruck Atlas ti Navigator van Document Manager met in de kolommen van links naar rechts:

- Overzicht van Documenten, Document groepen en Document namen en eigenschappen

Overzicht van Documenten, Gespreksverslag Bijlage F en Codering Quotations

The screenshot shows the ATLAS.ti interface. The top menu bar includes File, Home, Search Project, Analyze, Import & Export, Tools & Support, Document, Tools, and View. The Document Manager on the left shows a tree view of documents and codes. The main window displays a transcript titled 'Gespreksverslag Deelnemer 1 - PI Dordrecht'. The transcript text includes: 'Man van Surinaamse afkomst, 41 jaar, veroordeeld in verband met een fraudezaak. Hij vertelde: Voor mij was de Alpha van levensbelang! Het is prima om me te interviewen, je mag ook gerust mijn eigen naam gebruiken. [naam] heet ik eigenlijk, maar iedereen zegt [naam]. Behalve de pastoor, want die wil een mens niet kleiner maken [haha] Ik sta er helemaal achter [Alpha], het was veel te kort. Er zijn er ook die maar efftjes komen, voor de koffie en de koek en dan zijn ze het zat. Daar heb ik me ook wel aan geërgerd. Het heeft mij erg geholpen. Om te gaan brainstormen over het geloof, en te beseffen; wat biedt het leven en wat wil de Heer! [toelichting kader en structuur interview en strekking van de vragen] Ik ben Hindoestaans opgevoed en van huis uit waren we ook Hindoeïstisch. Mijn ouders zijn later gescheiden en ik moest kiezen toen. Maar ik ben altijd naar een christelijke school gegaan. Toen ik twee jaar oud was zijn we naar Nederland gegaan. Ja, dat deden toen veel Surinaamse hindoes. Er was toen een strijd tegen de onafhankelijkheid. Ik weet nog dat een oom van me werd opgepakt en gevang gezet. Omdat hij tegen de onafhankelijk was. De opleiding die ik gedaan heb ik de Havo en daarna de zeevaartschool. Die heb ik toen ook afgemaakt en ik ben als machinist gaan varen. Toen heb ik mijn vrouw leren kennen en die was gereformeerd. Ik heb maar kort gevaren en ben er mee gestopt. Ik was wat lang van huis. Toen ben ik dor mijn schoonouders opgevangen. Bij die eerste vrouw, eigenlijk vriendin, heb ik twee kinderen, allebei dochters. Nee, ik ben er niet mee getrouwd. We gingen toen ook naar de gereformeerde kerk. Daarna ben ik taxichauffeur geworden en toen nog even vrachtwagenchauffeur. Na het varen ben

Schermafdruck Atlas ti Navigator van Quotation Manager met in de kolommen van links naar rechts:

- Overzicht van Documenten, Codes, Quotations met eigenschappen en voorbeeldweergave

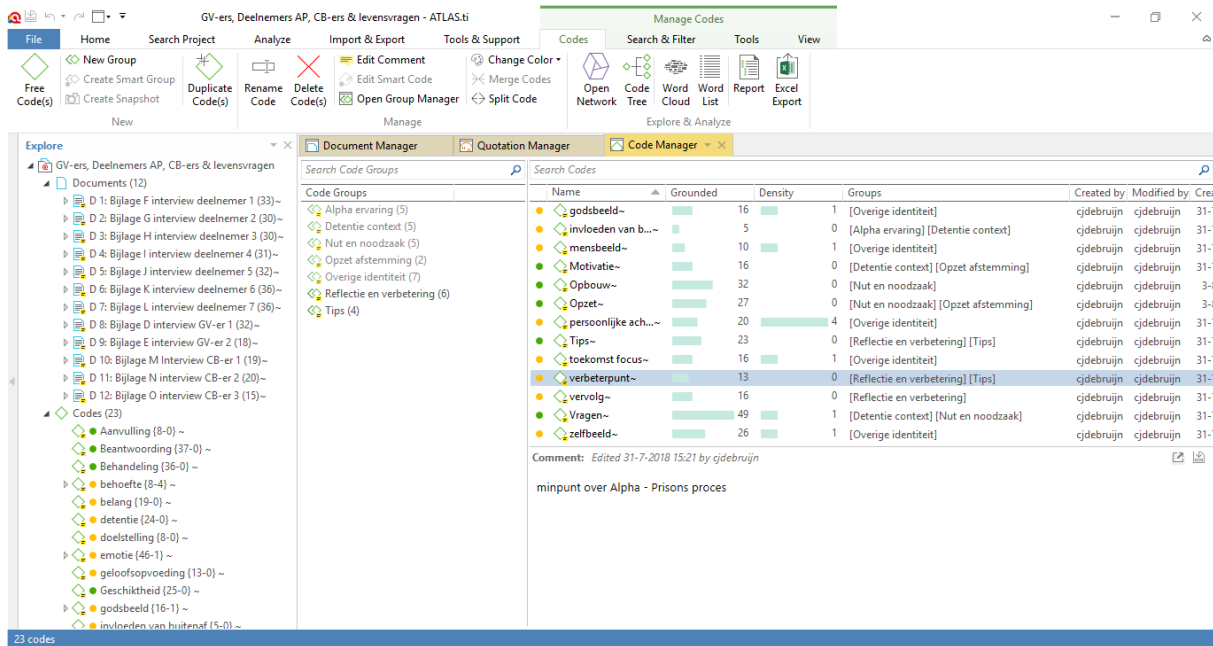
ID	Name	Document	Density	Codes
8:3	Dordrecht kent geen kerken...	Bijlage D interview GV-er 1	1	[Aanvulling]
8:29	Hoe de Alpha een vervolg ka...	Bijlage D interview GV-er 1	1	[Aanvulling]
10...	De evaluatie doen we met de...	Bijlage M interview CB-er 1	3	[Aanvulling] [Geschiktheid] [verbeterpunt]
10...	Hun sociale groep als ze wee...	Bijlage M interview CB-er 1	3	[Aanvulling] [vervolg] [Vragen]
10...	Dat geld voor het geloof ook...	Bijlage M interview CB-er 1	3	[Aanvulling] [Behandeling] [Vragen]
10...	Ik heb geen lijstje met sterke...	Bijlage M interview CB-er 1	2	[Aanvulling] [Tips]
11...	Hoop, dat is heel belangrijk...	Bijlage N interview CB-er 2	3	[Aanvulling] [Beantwoording] [Geschiktheid]
12...	Het lukt niet altijd om te bin...	Bijlage O interview CB-er 3	4	[Aanvulling] [Tips] [verbeterpunt] [vervolg]

Below the table, a detailed view of a quotation is shown:

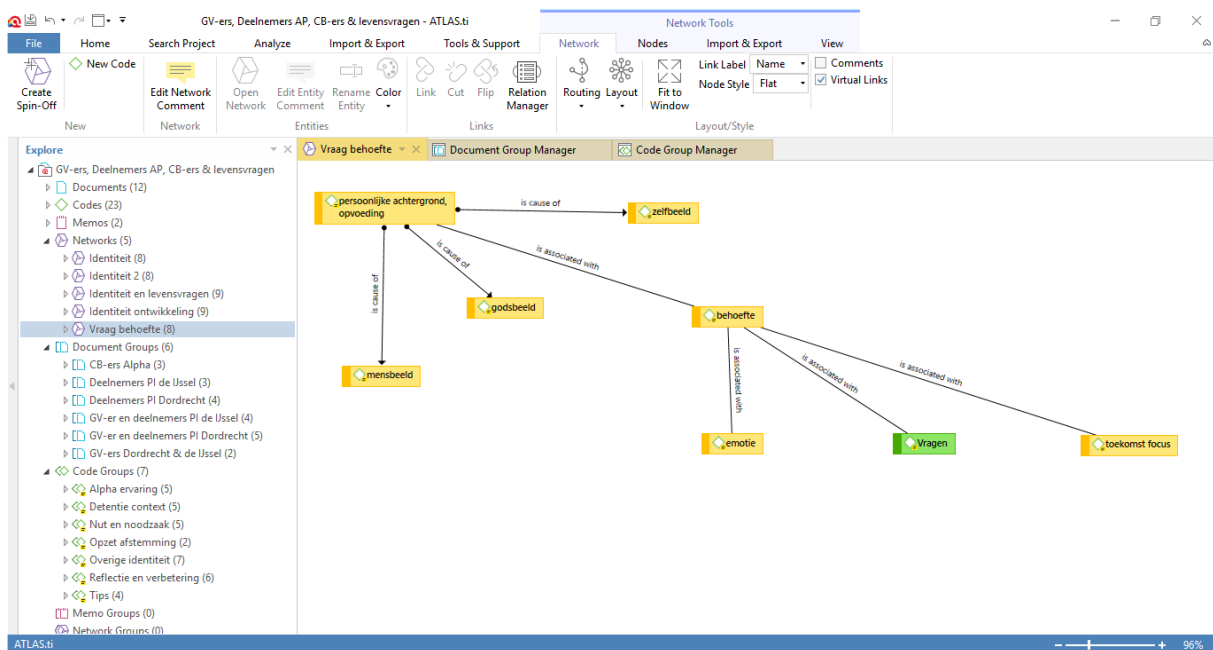
Hun sociale groep als ze weer terug gaan naar buiten, is niet het milieu wat ondersteuning geeft. Bijvoorbeeld heel basale dingen zoals het omgaan met een mobiel, de post open maken; is al een ingewikkeld verhaal. Daar is wekelijkse ondersteuning nodig: een maaltje. Ik weet van iemand die buiten kwam en bij thuskomt een cadeautje kreeg: het bleek een keurig ingepakt doosje, strikje erom, met een pistool...

Schermafdruck Atlas ti Navigator van Code Manager met in de kolommen van links naar rechts:

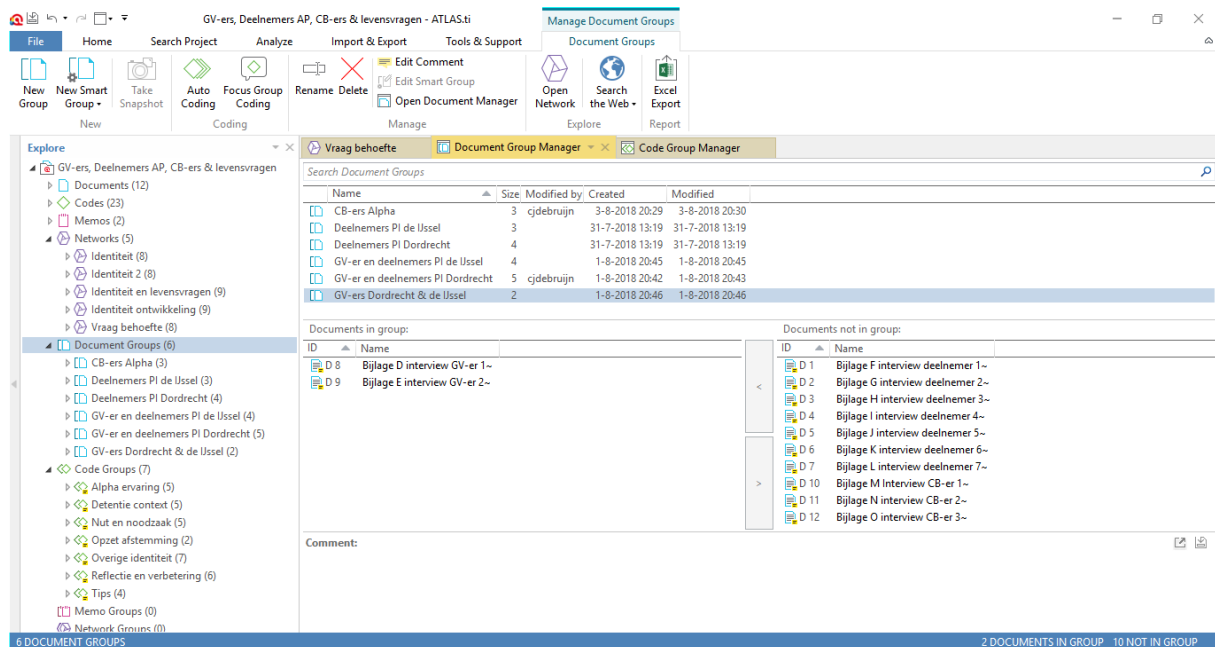
- Overzicht van Documenten met Codes, Code groepen, Codes met eigenschappen en voorbeeldweergave

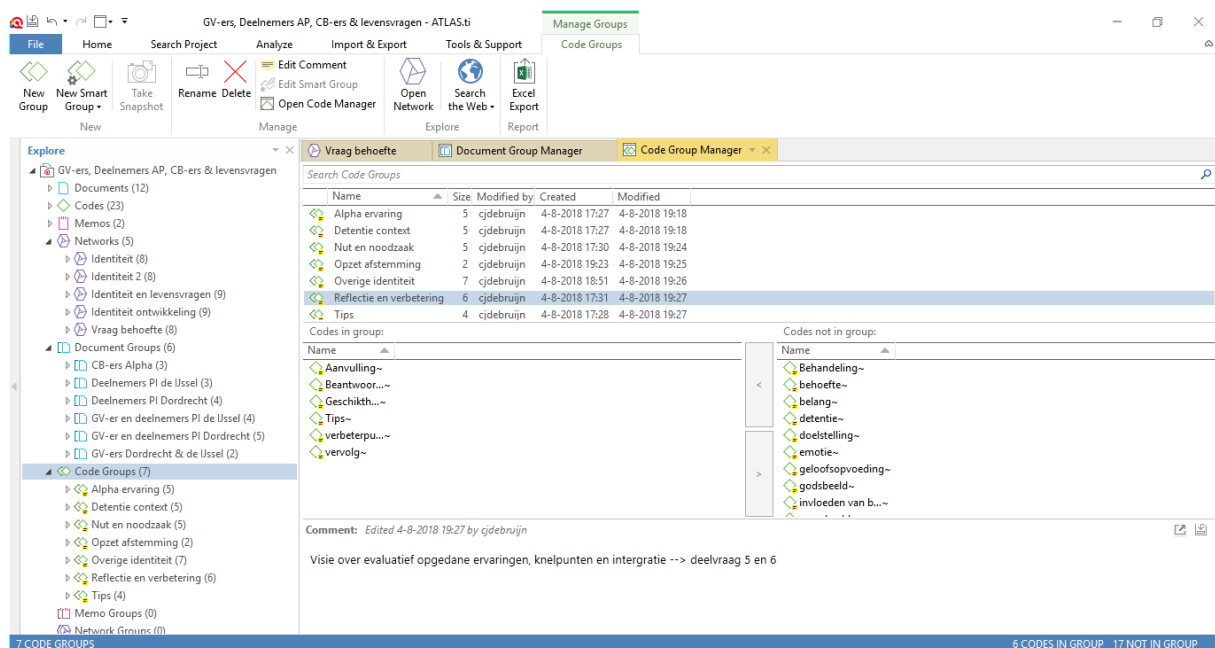
- Schermafdruk Atlas ti Navigator van Network Manager met voorbeeldweergave 'Vraag behoefte'

- Schermafbeelding Atlas ti Navigator van Document groep Manager met voorbeeldweergave 'GV'ers Dordrecht & de IJssel'

- Schermafbeelding Atlas ti Navigator van Code groep Manager met voorbeeldweergave 'Reflectie en verbetering'

Bijlage Q

Bijlage Q Quotaties & codes

Report created by cjdebruin on 20-8-2018

Document Report

All (12) documents

1 Bijlage F interview deelnemer 1

Text document, 33 quotations

2 Groups:

Deelnemers PI Dordrecht / GV-er en deelnemers PI Dordrecht

33 Quotations:

1:1 Voor mij was de Alpha van levensbelang! (138:176) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:2 Er zijn er ook die maar efftjes komen, voor de koffie en de koek en d..... (438:527) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:3 Daar heb ik me ook wel aan geërgerd. (529:564) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:4 Ik ben Hindoeistaans opgevoed en van huis uit waren we ook Hindoeïstisc..... (762:2034) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:5 En nu pas valt alles op zijn plek! Ook voor mijn geloof. (2036:2092) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:6 Ik ben ook wel opgegroeid met de Bijbel. (2718:2757) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:7 het is nu pas goed voor mezelf. (2405:2436) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:8 Ik ga nu na 14 maanden detentie naar half open kamp, voor 4 maanden en..... (3056:3259) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:9 Toen ik hier kwam, werd ik eerst opgezocht door de pandit. Een hindoe..... (3365:3599) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:10 Maar ik voelde me niet rustig gewoon. (3670:3706) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:11 Mijn grootste vraag, waar ik moeite mee had, was: "Hoe kan God mensen..... (3882:4054) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:12 Maar toen we het bij de Alpha over mijn vraag hadden; kreeg ik een ing..... (4231:4409) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:13 Ja, ik heb het nu begrepen! Ik ging wel naar de kerk, maar nooit Bijbe..... (4411:4501) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:14 Wat de invloed van anderen op de afdeling is geweest? Hun vrijheid is..... (4503:4744) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:15 God heeft voor iedereen een pad. (4746:4778) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:16 Ik ga nu naar bed met liefde voor God. Daar wordt je niet mee geboren..... (4851:4985) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:17 Je krijgt soms seintjes. Dat God het laat zien. Ja, we hadden een hele..... (5027:5656) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:18 Door de Alpha merk je dat pas hé? Ik gaf zelf antwoord op mijn vraag..... (5659:5849) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:19 Er zijn er wel veel afgevallen; van de 10 bleven er toen nog 4 over. (6033:6101) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:20 Samen met [naam] zijn we toen naar Ron [GV-er] gegaan en daar hebben w..... (6103:6326) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:21 Het is eigenlijk wel vreemd gegaan. (6548:6583) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:22 Voor mijn detentie ben ik samen met mijn vrouw een keer naar een kape..... (6961:7462) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:23 God heeft ons ook bij elkaar gebracht. Ja, dat inzicht is door Alpha g..... (7656:7733) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:24 Op de afdeling gaat het niet over geloof. Er zijn wel boeken van de ke..... (7863:8133) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:25 Ik vind het ook fijn om te horen hoe mensen bidden. Daar wil ik meer v..... (8533:8611) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:26 Alpha is voor mensen die net komen kijken; voor die nog ongelovig zijn..... (9027:9392) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:27 Het is veel te kort. Waarom niet elke week? (9430:9473) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:28 Er waren bij de Alpha wel voor de koffie en het gebak. En afvallers Er..... (9493:9685) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:29 Ja, straks ga ik half open kamp; waar kan ik op een vervolg gaan? Weet..... (9921:10129) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:30 O ja, misschien dat ze meer kunnen doen over moeder Maria? Die is ook..... (10131:10297) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:31 De jongens op de afdeling gingen naar Alpha voor de koffie en gebak. M..... (3601:3880) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:32 veroordeeld in verband met een fraudezaak (80:120) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1 / 1:33 Ik heb wel een fout gemaakt. Ik ben er ingeluisd en heb nu bijna 14 ma..... (2093:2207) - D 1: Bijlage F interview deelnemer 1

17 Transitive codes:

● Beantwoording / ● Behandeling / ● behoefte / ● belang / ● detentie / ● doelstelling / ● emotie / ● geloofsopvoeding / ● godsbeeld / ● invloeden van buitenaf / ● Motivatie / ● persoonlijke achtergrond, opvoeding / ● Tips / ● toekomst focus / ● verbeterpunt / ● vervolg / ● Vragen

2 Bijlage G interview deelnemer 2

Text document, 30 quotations

2 Groups:

Deelnemers PI Dordrecht / GV-er en deelnemers PI Dordrecht

30 Quotations:

2:1 Ik ben 29 jaar en toen ik 4 jaar was ben ik uit Suriname naar Nederland..... (263:590) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:2 Van huis uit ben ik gelovig opgevoed. Ik ben gedoopt en heb de heilige..... (1101:1494) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:3 Ik was een beetje verdwaald qua geloof. Ik wist veel dingen al wel en..... (1550:1900) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:4 Waarom is mijn leven zo? Waarom gaat alles zo? Alles ging fout, ik voe..... (2127:2268) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:5 Ik wist het al veel, maar de cursus gaf wel een goed gevoel. Het geloo..... (2433:2677) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:6 Verder had ik niet echt een doel, of een bepaalde richting die ik wild..... (2680:2983) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:7 Je kan ook wel je vragen stellen en die worden beantwoord. Ja, dus hee..... (3186:3268) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:8 De sfeer van open naar elkaar en vertrouwelijk. (3048:3094) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:9 Ik ben van kijken en observeren. Niet speciaal van die vragen (2985:3045) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:10 Belangrijkste is dat er toch een God is die naar je omkijkt. Zij leren..... (3096:3184) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:11 Ik schaam me nooit voor God en zal er gewoon over praten. Daar heb ik..... (3484:3568) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:12 Maar er zijn er maar 2 of 3 bewust afgehaakt. De rest was door overpla..... (3296:3454) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:13 Van [naam] heb ik een keer een Bijbel in straattaal; gekregen. Die heb..... (3652:3963) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:14 We zongen ook die opwekkingsliederen, alleen de standaardliederen. Zoa..... (3982:4203) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:15 En net zoals u nu doet, die vragen stellen. Ja, bijvoorbeeld een enquête..... (4204:4488) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:16 En iedereen geloof, maar op zijn eigen manier. Dat maakt ook niet uit,..... (4716:4865) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:17 Een beetje meer gevarieerd, de straatbijbel. Over de manier van leven..... (4566:4761) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:18 De mooiste lessen? Wie God is. Wie Jezus is. De tekst uitleg en filmpj..... (4867:5006) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:19 Ik volg nu de groepsgesprekken bij Jan [GV-er] met ongeveer 8 tot 10 ma..... (5008:5368) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:20 Wat ik doe aan mijn geloof? Ik volg de groepsgesprekken, ik ga naar de..... (5371:5553) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:21 Mijn geloof verandert niet. Het is wel duidelijker geworden. (5556:5615) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:22 Ik heb geen problemen met mijn geloof, geen vragen, niet dat ik weet..... (5629:5806) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:23 Aan het eind leek hij echter ongeduldig te worden? Het viel op dat hij..... (5993:6135) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:24 Misschien had hij nu een blowtje gemist? (6303:6342) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:25 Ik heb kinderen, dit kan zo niet.... Dit wil ik niet. Mijn eerste detent..... (2217:2374) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:26 Als ik zo verder zou gaan... dan gaat het niet goed. (1850:1900) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:27 Ron [GV-er] heeft me aangemeld voor de Alpha cursus. Ik was een beetje..... (1496:1589) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:28 veroordeeld in verband met een gewapende overval (80:127) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:29 Ik zit nu voor de 3e detentie en heb 4 jaar gekregen voor gewapende ov..... (592:733) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2 / 2:30 Ik heb 4 kinderen, waarvan 1 meisje is aangenomen. Voor de detentie w..... (735:1099) - D 2: Bijlage G interview deelnemer 2

15 Transitive codes:

● Beantwoording / ● Behandeling / ● detentie / ● emotie / ● geloofsopvoeding / ● godsbeeld / ● mensbeeld / ● Motivatie / ● persoonlijke achtergrond, opvoeding / ● Tips / ● toekomst focus / ● verbeterpunt / ● vervolg / ● Vragen / ● zelfbeeld

3 Bijlage H interview deelnemer 3

Text document, 30 quotations

2 Groups:

Deelnemers PI Dordrecht / GV-er en deelnemers PI Dordrecht

30 Quotations:

3:1 Ik praat ook met God. Ik krijg geen antwoord, maar er gebeuren wel din..... (229:316) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:2 Ik ben single, geen relatie en dakloos. Mijn familie heeft me vaak geh..... (357:722) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:3 Ik ben nu clean; ik heb binnen nog niet gebruikt. Maar het kost wel mo..... (674:929) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:4 maar deze keer heb ik geen schuld; ik ben nu een ontkennende verdachte..... (1027:1098) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:5 de gelegenheid maakt de dief en dat is al van mijn 14e jaar gewoon zo. (1181:1250) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:6 Ja ons gezinsleven; mijn vader was dealer en woonde apart en mijn moed..... (1253:1487) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:7 Ik heb nu telefonisch nog wel contact, maar mijn moeder moet niet kome..... (1489:1617) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:8 Mijn moeder is nu 74 jaar en ze is erg veranderd. Mijn vader is overle..... (1618:1863) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:9 Mijn opa's gingen vroeger nog wel naar de kerk, maar mijn moeder en v..... (1865:2285) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:10 Nee, verder had ik niets met geloof. Ik heb ook nog in een kindertehui..... (2392:2553) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:11 Ja, wel vragen! God? Er moet wat zijn! Jezus? Is dat God? Levend? D..... (2555:2785) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:12 Ik was wel nieuwsgierig. Ik wil er meer over weten. (2821:2871) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:13 Een heel klein beetje maar.... Minimaal... (2889:2926) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:14 die werkt bij de Nehemia en de kringloop van hun, die zei: jij moet me..... (2937:3119) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:15 Er is iets met die kerel. (3312:3336) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:16 Ik ben nu clean; ik heb binnen nog niet gebruikt. Maar het kost wel mo..... (673:774) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:17 Ik wil dat ze me helpen naar Groningen, naar een soort opvangtehuis vo..... (3546:3765) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:18 Alpha is wel een zwaar niveau voor mij. (3788:3826) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:19 Mijn vragen bij Alpha? Dat was alleen over God. Er gebeuren dingen in..... (3961:4206) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:20 Persoonlijke vragen? Ja, na de cursus steeds: moet ik wel terugkomen v..... (4208:4383) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:21 Dat bestaat niet. dat kan allemaal niet; er is geen God gewoon. Er geb..... (4293:4506) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:22 De Alpha was voor mij 10 x zo heftig als de SOS. (4508:4556) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:23 Ik weet niet meer precies wanneer het was; ongeveer 4,5 jaar geleden d..... (4557:4664) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:24 bij het vader-voorlees-project; daar kom ik dezelfde dame tegen als bi..... (4669:4884) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:25 Verbeterpunten? Daar heb ik me niet op voorbereid; ik dacht eigenlijk..... (4887:5008) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:26 Wat ik verder nog aan mijn geloof doe? Ik ga bij Jan [GV-er] naar de g..... (5011:5362) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:27 maar ik kan niet zo veel onthouden. Er is een hoop kapot in mijn hoofd..... (5363:5448) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:28 Als veelpleger gaat hij al jarenlang de PI in en uit. (5603:5656) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:29 zijn casemanager; die zich verwonderde over de topsport mentaliteit va..... (5795:6084) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3 / 3:30 Ik vind het fijn om je te helpen. (195:227) - D 3: Bijlage H interview deelnemer 3

15 Transitive codes:

- Beantwoording / ● Behandeling / ● belang / ● detentie / ● emotie / ● geloofsopvoeding / ● godsbeeld /
- mensbeeld / ● Motivatie / ● persoonlijke achtergrond, opvoeding / ● toekomst focus / ● verbeterpunt /
- vervolg / ● Vragen / ● zelfbeeld

4 Bijlage I interview deelnemer 4

Text document, 31 quotations

2 Groups:

Deelnemers PI Dordrecht / GV-er en deelnemers PI Dordrecht

31 Quotations:

4:1 in voorarrest in verband met huiselijk geweld. (81:126) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:2 dat hij recent nog werkte als salesmanager, onder meer 4 jaar in Engel..... (281:384) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:3 Hij zat nu voor het eerst in detentie omdat zijn vrouw aangifte tegen..... (385:494) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:4 Zelf had hij geen woon- of verblijfplaats en hij gaf behoorlijk af op..... (557:868) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:5 Hij voelde zich in detentie niet veilig. (871:911) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:6 Hij voelde zich in detentie niet veilig. Hij heeft ook af en toe een '..... (871:1003) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:7 Hij volgde nu de Alpha cursus en de Bijbel heeft hem echt veranderd. (1006:1073) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:8 Ik ben sinds kort als cursist begonnen met de Alpha hier en kan dus ni..... (1147:1260) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:9 Al die detentie en hogere macht; het is gewoon een spel van justitie! (1622:1691) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:10 "Waarom is er geen dialoog met de mensen zelf? Er wordt alleen maar o..... (1742:1933) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:11 Bij Alpha kun je je vragen kwijt, daar kun je je kwetsbaar opstellen..... (1935:2046) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:12 En ik vind dat ik wel straf heb verdiend, maar ik wil ook mijn verantw..... (2047:2171) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:13 Dus in de Alpha kun ik zelf mijn eigen verhaal kwijt, maar bij justiti..... (2207:2281) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:14 dat wantrouwen had ik ook voor deze detentie, in mijn relaties. Ik heb..... (2286:2557) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:15 Als ik hier uit komt, ga ik het anders doen. We waren nu 3 jaar samen..... (2559:2771) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:16 als je het nu allemaal leest van justitie. Op papier ben ik een monste..... (2778:2903) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:17 Ik wil nu dat [naam vrouw] gelukkig wordt. Ook zonder mij, maar dat ik..... (2904:3163) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:18 over Alpha; dat er mensen misbruik van maken en dat ze beter een voors..... (3217:3574) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:19 Hoe het bij mij is gegaan? Ron [GV-er] heeft zich over mij ontfermd..... (3577:3696) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:20 Ik voel me hier eenzaam. Ik ben ontroond door justitie. Ik ben nooit..... (3697:3814) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:21 Bij de Alpha voel ik duidelijk een verbinding qua geloof. Maar niet me..... (3816:4121) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:22 "Waarom zit ik hier". Of eigenlijk: "Wat is mijn aandeel in dit proces..... (4146:4241) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:23 Nu ik hier ben is het net als in de Bijbel. Die lees ik. Ik verdien st..... (4242:4330) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:24 Voor mijn detentie geloofde ik niet. Als kind was ik vroeger wel misdi..... (4332:4551) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:25 Er zijn ook twee mensen op de afdeling, die het allemaal een beetje re..... (4610:4925) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:26 Toen heb ik een inschrijving gedaan en een gesprek met Ron [GV-er] en..... (4927:5133) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:27 Ik voelde me heel opgelucht. Ik mocht ook de kaars aansteken en iedere..... (5136:5459) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:28 ik was in Afrika en daar was een heks. Die vroeg me toen om geld voor..... (5461:5766) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:29 Mijn doel ik om me daarvan te distantiëren. Net als in de Bijbel, Davi..... (5768:6044) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:30 Nog een eenvoudige tip uit mijn verslavingstijd; zet bij de Alpha een..... (6046:6433) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4 / 4:31 Ik lees nu de Bijbel lezen en begin de ogen te krijgen van [naam]. Ja,..... (6435:6525) - D 4: Bijlage I interview deelnemer 4

14 Transitive codes:

● Beantwoording / ● Behandeling / ● behoefte / ● belang / ● detentie / ● emotie / ● geloofsopvoeding /
● invloeden van buitenaf / ● Motivatie / ● persoonlijke achtergrond, opvoeding / ● Tips / ● toekomst focus
/ ● Vragen / ● zelfbeeld

5 Bijlage J interview deelnemer 5

Text document, 32 quotations

2 Groups:

Deelnemers PI de IJssel / GV-er en deelnemers PI de IJssel

32 Quotations:

5:1 ik ga binnenkort met open kamp en dan naar Exodus. Spannend ja. Ik ben..... (740:897) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:2 veroordeeld in verband met doodslag (81:115) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:3 Het was een leuke cursus, boven in J [afdeling]. We hadden het over ve..... (1079:1322) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:4 over die film hebben we nagesproken. We waren in een groep van ongeveer..... (1927:2466) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:5 Dat je als dader, dat je weet van wroeging. Dat kan bijdragen voor je..... (2388:2709) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:6 Ik mag niet

naar Amsterdam en niet naar Purmerend. Daarvoor heb ik een..... (2712:2999) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:7 Wat ik heb gedaan is ook geen kattenpis. Het besef dat het zo onomkeerb..... (3002:3194) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:8 In begin was het ondraaglijk. Als ik gelegenheid had? Het kon me niet..... (3196:3512) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:9 Ik hoop dat wat ik aangericht heb, dat dat een plekje krijgt bij die m..... (3514:3764) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:10 Die 5 jaar zorgt ervoor dat het me niet meer sloopt. Dat heeft het ged..... (3911:4098) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:11 Ik heb altijd geleefd met genade. Genade, dat besef ik. Wat het is om..... (4100:4496) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:12 En heb je die liefde nu voor de ander. Dat is voor mij genade. Dat moe..... (4497:4696) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:13 Tijdens mijn detentie ben ik niet van God los geweest. Ik heb altijd e..... (4698:5014) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:14 Hoe mijn geloofsleven was voor detentie? Ik ben nu 65 jr. Ik zit een..... (5016:5263) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:15 Dat zaadje heeft mijn moeder gevoed! Op een gegeven moment heb ik da..... (5227:5418) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:16 Ik zit hier nu 5 jaar. En ik kan alles beslissen. Het is niet echt bes..... (5420:5562) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:17 Als ik wil kan ik hier alles net als buiten. Gaan gebruiken. Maar ik w..... (5503:5667) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:18 Ik heb nu de bedoeling om goed te doen. Dat was nooit zo gegaan. Ik b..... (5671:5970) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:19 Na mijn opvoeding thuis, ben ik gaan vragen. Dat was op mijn 17e of 18..... (5972:6261) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:20 Maar terug op mijn geloof, dat is echt in detentie gekomen. De gewaarw..... (6264:6432) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:21 Of dat levensvragen zijn? De dood is voor mij niet meer belangrijk. I..... (6434:6575) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:22 Waar ga ik naar toe; dat weet ik wel: naar God. Maar hoe vul je je lev..... (6576:6824) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:23 En dan die vraag hoe... Ik moet doordringen zijn van de liefde, de lief..... (6826:6970) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:24 Ik weet dat het moeilijk zal zijn [over na detentie buiten]. Vanwege m..... (6973:7419) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:25 Ik ben blij met het zaadje, blij met wat mijn moeder mij leerde. "Met..... (7421:7724) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:26 In juni ben ik buiten, bij Exodus. Anders uit werken, goede bezoeken;..... (7726:7840) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:27 Alpha, het heeft weinig met geloof te maken. Waar we het over hadden w..... (8195:8392) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:28 Het geloof is niet dood! Het is uit het leven gegrepen. Gebruik dat! D..... (8394:8768) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:29 Ik heb een hekel aan die diensten zo, met die krukken en dan weg. [geb..... (8806:9030) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:30 Naar welke kerk ik vroeger ging? In Suriname was dat met ook gewone me..... (9137:9472) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:31 hoe hou ik de band met God was. En dan niet met mijn ego, met mijn gew..... (4788:4889) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5 / 5:33 We vonden het leuk om elkaar weer te ontmoeten. (559:606) - D 5: Bijlage J interview deelnemer 5

15 Transitive codes:

● Beantwoording / ● Behandeling / ● behoefte / ● belang / ● detentie / ● emotie / ● geloofsoepvoeding /
 ● godsbeeld / ● mensbeeld / ● Motivatie / ● persoonlijke achtergrond, opvoeding / ● toekomst focus / ●
 vervolg / ● Vragen / ● zelfbeeld

6 Bijlage K interview deelnemer 6

Text document, 36 quotations

2 Groups:

Deelnemers PI de IJssel / GV-er en deelnemers PI de IJssel

36 Quotations:

6:1 We vonden het leuk om elkaar weer te ontmoeten. (342:389) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:2 veroordeeld in verband met moord. (83:115) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:3 Ik zit hier een straf uit van 12 jr (463:497) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:4 In ben op [datum] geboren in Gelderland, Rooms-katholiek opgevoed, com..... (500:602) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:5 Van mijn 7e tot mijn 12e jaar heb ik in een internaat gezeten omdat ik..... (604:1328) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:6 ik heb nu 2 kleinkinderen. Nog maar pas de 2e. . Met die kan ik nu elk..... (1280:1511) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:7 Behalve mijn gezin was ik ook lid van de voetbalvereniging. (1513:1572) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:8 Ik zit nu 5 jaar; vanaf 2013 en heb ik totaal 12 jaar gekregen. Ik ga..... (1574:1661) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:9 In 2008 ben ik gescheiden van mijn ex-vrouw. Ik was wel vaak depressie..... (1663:1826) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:10 Op een gegeven moment is het fout gegaan. Ik ging ook naar trend feest..... (1827:2122) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:11 De grootste valkuil in mijn hele leven is, ik kan mijn grenzen nooit a..... (2124:2480) - D

6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:12 Mijn levensvraag, mijn grootste vraag is: waarom heb ik het gedaan? (2482:2548) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:13 Voor mij was dat om meer te weten over het geloof. Daar is de Alpha vo..... (2606:2712) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:14 andere vragen? De enige was; wat is het verschil tussen het Oude Testa..... (2719:3041) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:15 Ik ben wel gelovig opgevoed, maar daarna ging ik alleen nog met Kerst..... (3043:3166) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:16 Ik bid nu, en ik volg de Bijbelstudielessen; van Martin of van Jacquel..... (3169:3252) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:17 Maar voor die tijd was ook mijn vraag: bestaat God wel? (3254:3309) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:18 Nou, daar is wel antwoord op gekomen! Dat weet ik uit hoe de kinderen..... (3311:3444) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:19 Maar voor die tijd was ook mijn vraag: bestaat God wel? Nou, daar is..... (3254:4077) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:20 Die vraag over dat verschil Oude en Nieuwe Testament; ik heb het wel g..... (4079:4192) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:21 Elke week deden we een aantal hoofdstukjes. En dan de vragen bespreken..... (4194:4525) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:22 De vragen zijn wel redelijk behandeld. Ik vond het heel informatief; i..... (4527:4625) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:23 Op geloof gebied ben ik verders niet veranderd. Na het voorval is dat..... (4627:4763) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:24 Mijn belangrijkste vragen hier? Dat ik hoop dat ik gezond buiten kom e..... (4765:4891) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:25 Mijn meeste moeite heb ik met werk vinden. Daar zie ik het ergste tege..... (4894:5368) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:26 IK heb nog wel veel steun van familie, vrienden. Ik krijgt echt wel v..... (5370:5515) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:27 Het mooiste wat ik geleerd heb bij de Alpha; die vele informatie, wat..... (5517:5853) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:28 [Naam] had toen woorden met een nieuwe en die is toen helaas weggegaan..... (5947:6346) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:29 Over de inhoud van de cursus; het waren allemaal korte verhaaltjes, ma..... (6348:6549) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:30 Andere dingen, invloeden? Ik heb aan van alles meegewerkt. Ik doe Bijb..... (6551:6808) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:31 ik vond het heel informatief. Heel interessant. De cursus is voor iede..... (6860:6951) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:32 En antwoord op levensvragen.. bij mij was het niet: waarom ik het heb..... (6953:7203) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:33 Met het geloof verder gaan; ik wil heel de Bijbel kennen! Ik heb het a..... (7205:7311) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:34 Bij de cursus is alles redelijk behandeld; door Marin, Jacqueline, Joh..... (7313:7581) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:35 ja wel op de gespreksgroepen. Ik mis wel [naam] nog. Die mis ik echt,..... (7587:7695) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6 / 6:36 ook dankjewel! Ik hoop dat je slaagt! (7701:7739) - D 6: Bijlage K interview deelnemer 6

19 Transitive codes:

● Beantwoording / ● Behandeling / ● behoefte / ● belang / ● detentie / ● doelstelling / ● emotie / ● geloofsopvoeding / ● godsbeeld / ● invloeden van buitenaf / ● mensbeeld / ● Motivatie / ● persoonlijke achtergrond, opvoeding / ● Tips / ● toekomst focus / ● verbeterpunt / ● vervolg / ● Vragen / ● zelfbeeld

7 Bijlage L interview deelnemer 7

Text document, 36 quotations

2 Groups:

Deelnemers PI de IJssel / GV-er en deelnemers PI de IJssel

36 Quotations:

7:1 veroordeeld in verband met mensenhandel. (81:120) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:2 We vonden het leuk om elkaar weer te ontmoeten. (387:434) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:3 Ik ben geboren en getogen in Suriname. Daar ben ik protestant opgevoed..... (508:634) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:4 Ik heb een broer en 8 zussen en mijn ouders zijn overleden. In Surinam..... (635:1555) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:5 Mijn schoonzus had een kerkelijke gemeente in Amsterdam en een kind. Z..... (1557:1939) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:6 In 2010 ben ik geremigreerd naar Suriname. Ik had toen de woning nog a..... (1941:2143) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:7 Ik heb toen een bepaalde datum genoemd en dat is mijn fout geweest. To..... (2144:2836) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:8 Waar ik toen mee bezig was, mijn belangrijkste vragen. Dat was toen in..... (2838:3029) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:9 Na een jaar, in 2013 is er een schorsing geweest en mocht ik terug naa..... (3031:3391) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:10 Ik heb altijd nog vertrouwen in Justitie. Met de Bijbel in de hand. Al..... (3393:3731) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:11 In 2014 is de uitspraak gedaan: 6 jaar. Daarna ben ik in hoger beroep..... (3733:4030) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:12 Ze proberen me kapot te maken. (3999:4030) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 /

7:13 Dit jaar, 2018, wordt echt het jaar van waarheid. Ze moeten binnen 2 j..... (4032:4121) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:14 Ik hoop op gerechtigheid. Om in ere hersteld te worden. Ik ben een tr..... (4245:4371) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:15 Andere vragen? Ach, geld zegt me niets. Ik hoor een echt gelovig ieman..... (4123:4244) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:16 En ik vraag om mijn gezondheid te houden, gezond te blijven. Als ik er..... (4373:4532) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:17 Maar ik ben ook bang. Mijn vrouw heeft Parkinson en in combinatie met..... (4594:4839) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:18 De laatste tijd heb ik mezelf er voor afgesloten. In het begin teerde..... (4841:5280) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:19 Ja, dan... Ik kan nog hard werken, maar ik kan niet voor mijn vrouw zorg..... (5097:5481) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:20 In PI de Schie heb ik de uitspraak 6 jaar gekregen. Na de schorsing be..... (5485:5736) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:21 Ja, ik herinner me de Alpha nog daar. Ik wist veel over de Bijbel en e..... (5739:6041) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:22 We spraken over de Bijbel. Over wat er inhoudelijk op dat papier stond..... (6043:6246) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:23 Waar het nu over hebben, over delict en levensvragen; al die vragen is..... (6248:6786) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:24 In een gespreksgroep kunnen de emoties soms hoog oplopen; Alpha was ru..... (6788:7150) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:25 Ik had het goed, geen zorgen. Ik had zelf auto's, geld; ik wilde ander..... (7152:7235) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:26 Het mooiste wat me van Alpha is bijgebleven; . Buiten denken ze: het z..... (7237:7454) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:27 Het mooiste was eigenlijk wel de afsluiting. Allemaal blij gezichten,..... (7456:7642) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:28 En toch heb ik de diepste vragen niet gesteld. Ik durfde niet. Later..... (7579:7896) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:29 Hier in de PI ben ik een soort vertrouwens man, ik ben oprecht, ik ben..... (7924:8074) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:30 effect, of ik veranderd ben? Misschien opener geworden. Maar als pers..... (8080:8359) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:31 Ik vond het wel fijn dat ik de cursus heb gedaan. Alle positieve haal..... (8361:8803) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:32 Hier in Krimpen heb ik niet meegedaan. Ik ben er wel heel positief ove..... (8804:8906) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:33 Hoe het beter zou kunnen of tips? Nou bijvoorbeeld net als afgelopen z..... (8908:9379) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:34 Bij de cursus werden we ook verwend en dat hoort erbij. De rest komt l..... (9381:9595) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:35 En net als nu; een 1 op 1 gesprek voor de cursus. Dat ze weten wat ze..... (9597:9722) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7 / 7:36 Door de gespreksgroepen merk je dat wel. In grote lijnen komen die wel..... (9725:9873) - D 7: Bijlage L interview deelnemer 7

18 Transitive codes:

● Beantwoording / ● Behandeling / ● behoefte / ● belang / ● detentie / ● doelstelling / ● emotie / ● geloofsopvoeding / ● godsbeeld / ● invloeden van buitenaf / ● mensbeeld / ● Motivatie / ● persoonlijke achtergrond, opvoeding / ● Tips / ● toekomst focus / ● vervolg / ● Vragen / ● zelfbeeld

8 Bijlage D interview GV-er 1

Text document, 32 quotations

2 Groups:

GV-er en deelnemers PI Dordrecht / GV-ers Dordrecht & de IJssel

32 Quotations:

8:1 Je hebt al gesproken met [naam deelnemer] begrijp ik; dat was wel een..... (777:1059) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:2 daarna ging hij stralend en rustig door de PI! (1103:1148) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:3 Dordrecht kent geen kerken met stip. (1241:1276) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:4 Voor Dordt ben ik de coördinator van de Alpha (2112:2156) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:5 Na volgende week gaan we dus weer beginnen met Alpha en normaal doen w..... (2232:2637) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:6 Het lesprogramma is wel erg dogmatisch. De eerste les is fantastisch:..... (2715:2797) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:7 De portefeuliehouder vond de cursus ook te specifiek. (2862:2916) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:8 In Dordt bestond het al toen ik kwam en zo ben ik erin gerold. Hier is..... (3078:3180) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:9 Die filmpjes van Nicky Gumble, allemaal grote verhalen... prachtig... [na..... (3406:3739) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:10 Ik zou liever werken met de geloofsbelijdenis. Het geheim zit in de in..... (3786:3931) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:11 De opzet kan ook anders. Meer jaloers maken, meer zoeken naar het gehe..... (4072:4168) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:12 De vragen die ze [deelnemers] bijvoorbeeld hebben aan de vrijwilligers..... (4171:4268) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:13 Je houdt je of aan de handleiding, of je gaat vanuit je eigen leven. (4304:4371) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:14 twee oudere dames waarvan een in het

verleden met een evangelisatie bu..... (4396:4837) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:15 De missionaire insteek van de gewone Alpha is hier niet de bedoeling,..... (4839:5120) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:16 Ja, ze haken af, maar ze engageren zich wel. (5283:5327) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:17 De redenen van afhaken zijn allerlei redenen. Bijvoorbeeld te veel pro..... (5328:5687) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:18 De mannen vinden het soms ook lastig te luisteren en te leren. Veel ga..... (5689:5968) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:19 Ze moeten gewoon strak les geven. Er is nu te weinig ruimte voor de ec..... (5970:6051) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:20 'Waarom ben ik hier?' Vragen over hun delict, over verslaving, over ge..... (6097:6305) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:21 Er is voldoende warmte, veiligheid en ruimte. (6306:6350) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:22 Aan het eind van de cursus zijn er weer die goeie plaatjes. En ze krij..... (6353:6442) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:23 de vrijwilligers gaan er echt voor! Elke keer weer komen, bidden, dan..... (6475:6779) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:24 Ja, aan het eind is er een evaluatie en bespreken we punten om te verb..... (6781:6912) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:25 Een evaluatieformulier voor de deelnemers? Nee, niet op dit niveau. J..... (6914:7023) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:26 Ja, misschien is die juf op zijn zondagschoolachtig dan toch nog niet..... (7025:7109) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:27 De evaluatie is onderling. Die levert bijvoorbeeld op zoals nu om van..... (7111:7362) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:28 Ype Viersen [justitiepastor PI Nieuwegein] had ooit in het verleden oo..... (7364:7458) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:29 Hoe de Alpha een vervolg kan krijgen? Waar hebben we het over? Zonde?..... (7460:7851) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:30 Ik vind de Alpha opwekkend, ter sprake brengend en prikkelend op meer..... (8001:8083) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:31 Het mag van mij meer gaan over het omgaan met twijfel. Over het innerl..... (8120:8391) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1 / 8:32 De filmpjes van de Alpha zijn wel goed. En de vragen ook. (8469:8527) - D 8: Bijlage D interview GV-er 1

10 Transitive codes:

● Aanvulling / ● Beantwoording / ● Behandeling / ● emotie / ● Geschiktheid / ● Opbouw / ● Opzet / ● Tips / ● verbeterpunt / ● Vragen

9 Bijlage E interview GV-er 2

Text document, 18 quotations

2 Groups:

GV-er en deelnemers PI de IJssel / GV-ers Dordrecht & de IJssel

18 Quotations:

9:1 Ik weet nog goed dat [naam deelnemer] zo ontzettend heeft gelachen om..... (529:635) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:2 Hij had gezegd wat hij hiervoor gedaan had en dat lag heel gevoelig..... (667:855) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:3 Bij de Alpha waren wij {GV-ers} altijd in de lead. Wij probeerden dan..... (857:1165) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:4 Om de beurt met Martin, Johan en ikzelf [GV-ers] hadden we de leiding..... (1167:1403) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:5 De laatste 1,5 jaar hebben we geen Alpha meer gedaan. De tijdsinvestering..... (1405:1516) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:6 In de IJssel, Krimpen, zijn we begonnen na 2014. De SOS cursus is van..... (1593:2116) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:7 Op dat moment kan het eigenlijk wel van alles zijn. Die bezig zijn met..... (1882:2116) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:8 Als opbouw deden we gewoon de programma onderdelen volgen. Wel iets mi..... (2118:2305) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:9 We deden per ochtend een onderwerp. Over bidden, wie is Jezus etc. (2307:2373) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:10 We hadden afgesproken dat Martin, Johan en ik er bij de eerste en de l..... (2375:2543) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:11 Martin heeft de programma onderdelen wat aangevuld. We gebruiken de fi..... (2545:2691) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:12 Er waren 8 deelnemers in totaal en die gingen in groepjes uiteen. Drie..... (2694:2860) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:13 ik voel me niet fijn bij die alles al weten ten opzichte van hun medeg..... (2895:3140) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:14 Qua instrument; ik had er niets mee, buiten het samen eten; dat was pr..... (3145:3362) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:15 De Alpha is als catechese en daarop wilde Martin een vervolg. (3364:3424) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:16 Erg leuk waren de gesprekken, het elkaar bevragen. Behalve dan de 'bet..... (3427:3504) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:17 Veel hangt af van de vrijwilligers. Ik heb meegemaakt dat een vrijwill..... (3506:3693) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2 / 9:18 Ik weet niet of ze nog een bepaalde training krijgen? Dat is in zo'n g..... (3695:3788) - D 9: Bijlage E interview GV-er 2

10 Transitive codes:

10 Bijlage M Interview CB-er 1

Text document, 19 quotations

1 Groups:

CB-ers Alpha

19 Quotations:

10:1 De eerste vraag die ik altijd stel bij de Alpha is: "Is er meer?". We..... (466:765) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:2 Er melden zich ongeveer 15 mensen, maar daar vallen er altijd vanaf. D..... (767:973) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:3 Het gaat allemaal in groepen. We hebben nu een hele actieve groep. Je..... (1502:2053) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:4 Waarom wel? Nou, iedereen moet het toch weten? (3051:3097) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:5 Over de werving; het wordt aangegeven voor de kerkdienst en we gaan al..... (3193:3370) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:6 hoe zou je groep wel kunnen bereiken? Maar het is niet de bedoeling v..... (3960:4097) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:7 Wij willen dat iedereen het hoort en de directeur wil de gevangenis be..... (4232:4372) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:8 Ze zijn op zoek naar antwoorden op vragen: "Is er vergeving voor wat i..... (4566:5103) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:9 Binnen de PI is er een heel andere bevolking; ze hebben vaak een dubbe..... (5467:5769) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:10 Bij een van onze cursisten herken ik paranoïde wanen. Hij zei pas: "Er..... (6004:6239) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:11 Autisme, borderline, komt ook vrij veel voor. Alles moet dan volgens z..... (6632:6875) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:12 Een tijdje geleden heb ik aan de locatiedirecteur een hele set algemen..... (7076:7362) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:13 Wat eventueel opvalt als verandering? Ze worden opener, vrijer. Ze voe..... (7364:7657) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:14 De evaluatie doen we met de pastoor en dominee aan het eind van de cur..... (7659:8083) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:15 Een punt zetten. Rust; kan ik met mijn levensprobleem weer verder lev..... (8150:8290) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:16 Hun sociale groep als ze weer terug gaan naar buiten, is niet het mili..... (8292:8699) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:17 Dat geldt voor het geloof ook. Wat doe je met je geloof. De slotles is:..... (8701:9092) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:18 Ik heb geen lijstje met sterke punten of aanvullingen. We mogen de cur..... (9094:9448) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1 / 10:19 Men kan zich melden, het film bestand is leuk en het team loopt leuk..... (9746:10048) - D 10: Bijlage M Interview CB-er 1

11 Transitive codes:

● Aanvulling / ● Behandeling / ● emotie / ● Geschiktheid / ● Motivatie / ● Opbouw / ● Opzet / ● Tips / ● verbeterpunt / ● vervolg / ● Vragen

11 Bijlage N interview CB-er 2

Text document, 20 quotations

1 Groups:

CB-ers Alpha

20 Quotations:

11:1 Ik heb wel een anekdote die het probleem schetst: vorig jaar moest ik..... (961:1584) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:2 Het DNA van Alpha zit niet alleen in een boekje. Je moet ook aanvoelen..... (1586:1884) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:3 Bij Alpha is een community gedachte van belang. Niet informatie van A..... (1886:2203) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:4 Ik had wel eens discussie met mijn collega GV-er [Martin] over Alpha e..... (2205:2571) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:5 Of een geloofscursus het antwoord is op geloofsvragen? Wat mij betreft..... (3016:3362) - D 11: Bijlage N interview

CB-er 2 / 11:6 De geloofssituatie is heel divers. De Alpha staat open voor iedereen..... (3775:4253) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:7 We werven via posters en aankondigen. Ik houd dan ook een Alpha dienst..... (4255:4615) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:8 Een aantal hebben serieuze interesse in christendom, anderen vinden he..... (4632:4796) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:9 In het programma is hier geen maaltijd en het duurt ongeveer 2 uren. B..... (4798:5224) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:10 Welke levensvragen? We laten ze praten. Over hun vragen. Zijn dat lev..... (5226:5617) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:11 bijvoorbeeld over genezingen, dan komt wel vaak de vraag, waarom iema..... (5624:6202) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:12 Als ontwikkeling zie je dat ze eerst onkerkelijk zijn en vaker de Bijb..... (6204:8365) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:13 Of en hoe de cursus met hun persoonlijk geloofsleven kan integreren? D..... (8367:8558) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:14 Het cognitieve is niet het belangrijkste. Maar: die mensen uit de kerk..... (8560:8928) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:15 Hoop, dat is heel belangrijk. Aan het eind van de Alpha vragen we of..... (9007:9294) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:16 Wat ik zelf hoop, en als ik mijn mening mag geven. Veel GV-ers zien de..... (9296:10302) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:17 Dat geeft ook spanning. GV-ers willen wel vrijwilligers die hun werk d..... (9561:9902) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:18 Mijn inspiratiebron is het Evangelie. En dat is ook wat me drijft, dat..... (10094:10302) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:19 Jezus komt terug om Zijn bruid te begroeten; niet Zijn harem! (10436:10497) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2 / 11:20 We werken eraan om vrijwilligers, groepen en acties te faciliteren met..... (682:959) - D 11: Bijlage N interview CB-er 2

12 Transitive codes:

- Aanvulling / ● Beantwoording / ● Behandeling / ● emotie / ● Geschiktheid / ● Motivatie / ● Opbouw /
- Opzet / ● Tips / ● verbeterpunt / ● vervolg / ● Vragen

12 Bijlage O interview CB-er 3

Text document, 15 quotations

1 Groups:

CB-ers Alpha

15 Quotations:

12:1 De Alpha is in Engeland opgezet en veel kerken gebruiken het om mensen..... (651:1041) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:2 We houden de Alpha in een huiskamer setting en hebben dan groepen van..... (1210:1510) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:3 Zelf ben ik destijds naar een voorlichtingsdag geweest in Houten. Die..... (1533:1775) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:4 We maken geen reclame voor een kerk, maar voor het evangelie. (2025:2086) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:5 werving? Die gebeurt door het netwerk. De betreffende traditionele ker..... (2240:2469) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:6 Als motivatie moet ze wel op zoek zijn. Ja, naar wat; misschien naar v..... (2677:3503) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:7 We zijn met 2 mannen en 2 vrouwen als vrijwilligers. Op een avond gaan..... (3650:4950) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:8 In de PI Krimpen ken ik [naam] en die spreek ik regelmatig. Ik ben een..... (4952:5195) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:9 Het begint met je hart aan Jezus geven. Kiezen voor Hem, is inwonen! I..... (5197:5359) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:10 Het gaat er niet om te oordelen; het is niet hun leven naast een meetl..... (5361:5670) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:11 Je ziet deelnemer wel ontwikkelen. We beginnen heel voorzichtig en laa..... (5717:6374) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:12 Het lukt niet altijd om te binden aan een kerk. Wat dan? Dan blijkt de..... (6376:6536) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:13 We hebben in Barendrecht een 'Everyday Church'. Je kan het nagaan op d..... (6538:6768) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:14 tips? Ons werkboek is dus ouder zie ik. Ja, er is geen vervolg op de A..... (7010:7173) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3 / 12:15 Het succes van de Alpha is afhankelijk van degene die het geeft. Kan d..... (7176:7559) - D 12: Bijlage O interview CB-er 3

12 Transitive codes:

- Aanvulling / ● Behandeling / ● belang / ● doelstelling / ● emotie / ● Geschiktheid / ● Opbouw / ●
- Opzet / ● Tips / ● verbeterpunt / ● vervolg / ● Vragen

Codes Project GV-ers, Deelnemers AP, CB-ers & levensvragen

Report created by cjdebruijn on 4-8-2018

Code Report

All (23) codes

● Aanvulling

Comment: by cjdebruijn

| *hoofdgroep: verdieping, aansluiting of vervolg voor de deelnemers*

● Beantwoording

Comment: by cjdebruijn

| *hoofdgroep: heeft de deelnemer antwoord gekregen op zijn vragen*

● Behandeling

Comment: by cjdebruijn

| *hoofdgroep: zijn de vragen van de deelnemer behandeld of aan de orde gekomen*

● behoefte

Comment: by cjdebruijn

| *wens tot verdere geloofsopvoeding*

● belang

Comment: by cjdebruijn

| *belang van de cursus*

● detentie

Comment: by cjdebruijn

| *huidige reden en omstandigheden detentie*

● doelstelling

Comment: by cjdebruijn

| *bedoeling van de opzet of programma van Alpha - Prisons*

● emotie

Comment: by cjdebruijn
| *opgewekt bij deelnemer*

● geloofsopvoeding

Comment: by cjdebruijn
| *van huis uit met geloof bezig*

● Geschiktheid

Comment: by cjdebruijn
| *hoofdgroep: is het instrument geschikt en passend blijkens evaluatie, knelpunten, relatie deelnemer en integratie*

● godsbeeld

Comment: by cjdebruijn
| *beeld over god bij aanvang, tijdens of na cursus*

● invloeden van buitenaf

Comment: by cjdebruijn
| *invloed van anderen op de afdeling, effect of ervaringen*

● mensbeeld

Comment: by cjdebruijn
| *beleving van algemeen mens zijn t.o.v. een god*

● Motivatie

Comment: by cjdebruijn
| *hoofdgroep: motivatie om Alpha - Prisons te volgen*

● Opbouw

Comment: by cjdebruijn
| *hoofdgroep: afstemming op de doelgroep*

● Opzet

Comment: by cjdebruin

| *hoofdgroep: organisatie en werving in relatie tot kenmerken en motivatie doelgroep*

● persoonlijke achtergrond, opvoeding

Comment: by cjdebruin

| *persoonlijke achtergrond; afkomst, jeugd etc.; periode tot detentie*

● Tips

Comment: by cjdebruin

| *hoofdgroep: hoe of wat zou beter kunnen bij Alpha - Prisons*

● toekomst focus

Comment: by cjdebruin

| *voorzicht voor periode na detentie*

● verbeterpunt

Comment: by cjdebruin

| *minpunt over Alpha - Prisons proces*

● vervolg

Comment: by cjdebruin

| *verdere ontwikkeling na de Alpha - Prisons*

● Vragen

Comment: by cjdebruin

| *hoofdgroep: welke (levens)vragen hielden de deelnemer bezig*

● zelfbeeld

Comment: by cjdebruin

| *eigen persoonlijkheid, identiteit op dit moment*